Biblioteca Centrală
Pagina 3
Hunedoara-Deva

Un puternic imbold în muncă

Zecile de mii de pedagogi din școlile patriei noastre au primit cu un mare entuziasm recenta hotărîre a guvernului, care, la recomandarea Biroului Politic al C.C. al P.M.R., a stabilit îmbunătățirea salarizării, condițiilor de aprovizionare și locuit pentru personalul didactic și de educație din instituțiile preșcolare, învățămîntul elementar, de 7 ani, mediu, pedagogic, mediu tehnic și profesional. Numeroase scrisori primite de redacția gazetei noastre oglindesc ecoul larg pe care-l are în rîndul cadrelor didactice această importantă măsură a partidului și guvernului. Învățătorii și profesorii își exprimă recunoștința pentru înalta prețuire ce se acordă activității didactice și afirmă totodată hotărîrea lor de a munci cu și mai mare însuflețire pentru continua dezvoltare și ridicare a nivelului învățămîntului în patria noastră. „Este o mare fericire să muncești cînd știi că munca ta este prețuită și răsplătită" — ne-au scris cadrele didactice de la școala medie de 10 ani din Bicaz.

Îmbunătățirea salarizării cadrelor didactice, a condițiilor lor de aprovizionare și locuit oglindește politica consecventă a partidului și guvernului de ridicare neîncetată a nivelului de trai al oamenilor muncii. Măsurile acestea au fost posibile datorită avîntului luat de economia noastră națională, datorită succeselor obținute de poporul nostru în anii primului cincinal.

Ca urmare a aplicării prevederilor Hotărîrii partidului și guvernului din august 1951, în anii primului cincinal s-au îmbunătățit în mod simțitor aprovizionarea cu alimente și combustibil a cadrelor didactice, precum și condițiile lor de locuit. Peste 20.000 de învățători și profesori au primit în folosință loturi individuale. Numeroase cadre didactice și-au construit locuințe cu ajutorul creditelor acordate de stat. Nu este mai puțin adevărat, însă, că unele organe de învățămînt, organizații sindicale și mai ales sfaturi populare nu au făcut tot ce era necesar pentru ca lucrătorii din învățămînt să se bucure din plin de condițiile create de regimul de democrație populară. În preocupările sfaturilor populare din orașele Galați, București, Cluj nu intră încă problema asigurării de locuințe pentru cadrele didactice.

Prin noua Hotărîre se aduce o îmbunătățire substantială a salarizării personalului didactic, lărgindu-se totodată deficiențele sistemului anterior de salarizare. La baza salarizării cadrelor didactice și a personalului didactic ajutător din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic și din instituțiile de educație stă, ca și pînă acum, principiul socialist de retribuire a muncii potrivit funcției didactice îndeplinite, studiilor și vechimii în învățămînt. Noile norme de salarizare prevăd, însă, și unele elemente noi față de sistemul precedent de salarizare: salarii egale pentru învățători și educatori; salarii egale pentru profesorii de la clasele V-VII și cei de la clasele VIII--X și școlile profesionale; egalizarea salariilor profesorilor de cultură generală și a celor de cultură tehnică specială din școlile profesionale de ucenici și tehnice; sporuri la salariile de bază pentru învățătorii care lucrează cu două sau mai multe clase în cadrul unei norme didactice de activitate; sporuri de 100 lei lunar cadrelor didactice din categoria I-a de salarizare, care lucrează în localități cu condiții materiale grele (în localități de munte sau deltă).

Sfaturile populare sînt obligate prin Hotărîre să asigure cadrelor didactice locuințe, iar acolo unde fondul de locuințe existent nu este suficient, să asigure construirea locuințelor pentru cadrele didactice. Tot pentru a se crea condiții mai bune de trai, Hotărîrea precizează că pe lîngă celelalte mărfuri ce se pot cumpăra în prezent în rate se vor vinde în rate cadrelor didactice și articole de țesături, confecții și încălțăminte.

Principalul rol în ridicarea nivelului învățămîntului îl au cadrele didactice. De aceea, în noul sistem de salarizare se acordă o atenție deosebită pregătirii, calificării și perfecționării învățătorilor și profesorilor. Continuînd acțiunea de stimulare a ridicării și perfecționării învățătorilor și profesorilor, Hotărîrea prevede că obligația de muncă a celor înscriși la cursurile serale și fără frecvență ale Institutiilor de învățămînt superior sau la cursurile de perfecționare se reduce la activitatea didactică și metodică, iar cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional de ucenici și tehnic care obțin numai calificativul „foarte bine" la examenele de absolvire a cursurilor de perfecționare li se calculează un an în plus la stagiul de activitate în învățămînt, pentru numărul de ani cît au funcționat efectiv.

Organelor de învățămînt și sindicale le revin sarcini importante în efectuarea lucrărilor privind aplicarea Hotărîrii Consiliului de Miniștri. Secțiile de învățămînt, ca și comitetele sindicale ale muncitorilor din învățămînt trebuie să se îngrijească ca stabilirea categoriilor de salarizare pentru fiecare educatoare, învățător, profesor sau maistru să se facă potrivit instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului. Organele de învățămînt au de asemenea datoria să dea dovadă de mai multă operativitate la întocmirea lucrărilor financiare privind aplicarea prevederilor Hotărîrii.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea salarizării, a condițiilor de locuit și aprovizionare a cadrelor didactice creează premizele unei activități instructiv-educative și culturale mai bogate, mai temeinic legate de năzuințele și lupta poporului nostru pentru o viață fericită. În perioada celui de al II-lea cincinal o mare parte din elevii școlilor de 7 ani și medii vor intra direct în producție; alții își vor continua învățătura în școlile profesionale, tehnice sau în învățămîntul superior. Învățătorii și profesorii au datoria patriotică de a munci neobosit pentru înarmarea elevilor lor cu cunoștințe temeinice, legate de viață, de a-i educa în spiritul dragostei fierbinți față de patrie, față de poporul muncitor, în spiritul internaționalismului proletar.

Cadrele didactice din toate școlile patriei noastre sînt angajate în munca de traducere în viață a importantelor sarcini puse învățămîntului de cel de al II-lea Congres al partidului. Directivele Congresului partidului înseamnă un vast și însuflețitor program de activitate, pentru a cărui înfăptuire este necesară mobilizarea tuturor forțelor cadrelor didactice. Propunerile Ministerului Învățămîntului privind mărirea duratei de școlarizare, îmbunătățirea profilului învățămîntului, a programelor și manualelor școlare, constituie un important pas în vederea traducerii în viață a sarcinilor puse în fața școlii de cel de al II-lea Congres al partidului. Cadrele didactice, organele de învățămînt și organizațiile sindicale din școli sînt chemate să studieze, să dezbată propunerile și să contribuie, pe baza bogatei lor experiențe la îmbunătățirea acestora.

Perioada care urmează pînă la închiderea anului școlar reprezintă o perioadă importantă în munca școlilor noastre. În această perioadă se pregătește și se efectuează recapitularea finală a materiei, se sintetizează cunoștințele predate în timpul anului, se pregătesc și se desfășoară examenele de sfîrșit de an. Pentru ca munca fiecărui pedagog să fie încununată de succes trebuie să se ia din timp măsurile menite să asigure parcurgerea integrală a materiei de învățămînt prevăzută în programă, iar recapitularea și examenele să fie din vreme și cu grijă pregătite.

În același timp, cadrele didactice au datoria să intensifice munca lor culturală în rîndurile oamenilor muncii. Din documentele Congresului al II-lea al partidului reies pentru învățătorii și profesorii de la sate sarcini deosebite în problema dezvoltării agriculturii, în problema transformării ei pe baze socialiste. În aceste zile, cînd pe ogoarele patriei noastre începe campania de primăvară, organizațiile sindicale ale lucrătorilor din învățămînt sînt chemate să desfășoare o largă muncă de mobilizare a cadrelor didactice de la sate în vederea unei susținute propagande agrotehnice în rîndul țărănimii muncitoare.

De asemenea, cadrele didactice trebuie să intensifice munca lor politică și culturală în rîndurile țăranilor muncitori, să-și întărească contribuția la lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii. În acest scop, trebuie folosite mijloace cît mai variate, de la munca în cadrul școlii, pe lotul experimental, pînă la agitația politică de masă.

Să facem, tovarăși, ca bucuria și entuziasmul stîrnit de îmbunătățirea condițiilor noastre de viață să însemne un nou pas înainte pe calea dezvoltării și ridicării nivelului învățămîntului în patria noastră; să răspundem grijii și prețuirii partidului și guvernului îmbunătățind necontenit munca noastră didactică și obștească.

CONCURS
pentru corespondenții voluntari

„Gazeta învățămîntului" organizează pe perioada 10 aprilie — 30 septembrie a. c. un concurs pentru corespondenții voluntari.

Tematica concursului cuprinde: activitatea cadrelor didactice pentru traducerea în viață a Directivelor Congresului al II-lea al P.M.R.; preocuparea organelor de învățămînt și organizațiilor sindicale ale muncitorilor din învățămînt pentru valorificarea și popularizarea experienței avansate a cadrelor didactice; activitatea de culturalizare a maselor; activitatea ce se desfășoară în școli pentru introducerea elementelor de politehnizare, activitatea organelor de învățămînt, a organizațiilor sindicale și a cadrelor didactice în legătură cu pregătirile pentru încheierea anului școlar; activitatea școlilor pentru pregătirea deschiderii viitorului an școlar.

La concurs pot participa cadrele didactice, activiștii organizațiilor sindicale ale muncitorilor din învățămînt, inspectorii secțiilor de învățămînt și metodiștii cabinetelor pedagogice. Participanții la concurs trebuie să trimită gazetei minimum două corespondențe pe lună, cu mențiunea „Pentru concursul corespondenților voluntari".

Cele mai bune corespondențe vor fi publicate.

Pentru cei mai buni corespondenți se vor acorda următoarele premii: două premii I — cîte un aparat de radio; două premii II — cîte un aparat de fotografiat; 4 premii III — cîte o trusă de stilou.

Afară de aceste premii se vor acorda 10 mențiuni, fiecare constînd dintr-o bibliotecă de 50 volume. Toți corespondenții voluntari premiați vor primi și cîte un abonament pe timp de un an la „Gazeta învățămîntului".

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt

ANUL VIII Nr. 365 | 4 PAGINI, 25 BANI | Vineri 6 aprilie 1956

Propunerile Ministerului Învățămîntului pentru dezvoltarea și ridicarea învățămîntului de cultură generală din R. P. R.

Cu acest număr, „Gazeta învățămîntului" începe să publice, alături de celelalte măsuri propuse de Ministerul Învățămîntului, proiectele de programe alcătuite pe baza proiectului planului de învățămînt care a apărut în numerele anterioare ale ziarului nostru.

Întrucît, alături de planurile de învățămînt, programele școlare reprezintă principalele componente ale conținutului și orientării învățămîntului, cadrele didactice sînt rugate să le studieze cu multă atenție, să facă observații și propuneri pentru îmbunătățirea acestor importante documente școlare, aducînd și pe această cale o contribuție creatoare la ridicarea nivelului învățămîntului nostru.

Observațiile și propunerile asupra programelor de botanică vor fi înaintate pînă la 25 aprilie a.c. Direcției generale a învățămîntului elementar și mediu din Ministerul Învățămîntului.

Programa de Botanică pentru cl. a V-a. Notă introductivă

Noul plan de învățămînt al școlii de cultură generală prevede predarea științelor naturale începînd din clasele I—IV, cînd elevii capătă cunoștințe generale despre lumea înconjurătoare, pe baza observațiilor și a lecturilor cu caracter literar. În clasele V—VII se prevede predarea principalelor ramuri ale științelor biologice și anume: în clasa a V-a se va preda botanica, în clasa a VI-a zoologia, în clasa a VII-a anatomia și fiziologia omului și noțiuni de igienă. În clasele VIII—XI se reia studierea botanicii în clasa a VIII-a, a zoologiei în clasa a IX-a, a anatomiei și fiziologiei omului în clasa a X-a. În clasa a XI-a se vor preda geologia și bazele darwinismului.

În clasele V—VII elevii trebuie să-și însușească cunoștințele elementare, în mod precis, pe baza observațiilor, a experiențelor și a lucrărilor practice. Ei trebuie să-și dea seama că la baza metodelor agro-zootehnice stau adevăruri științifice. În clasele VIII—XI, prin revenirea asupra materialului deja studiat, se adîncesc și se accentuează acele părți ce n-au putut fi înțelese de elevii claselor V—VII, la vîrsta și pregătirea lor. Atunci se va insista asupra proceselor fiziologice bazate pe cunoașterea chimiei și fizicii și asupra factorilor determinanți în fenomenele evoluției — precum și asupra posibilității omului de a transforma natura organismelor vii.

Cursul de botanică se va preda în clasa a V-a în 3 ore săptămînal. În acest timp elevii vor avea posibilitatea ca — în afară de lecțiile teoretice, în care profesorul va prezenta materialul demonstrativ și experiențele pregătite în prealabil — să observe și să execute, la orele de lucrări practice în clasă și pe parcela școlară, experiențele prevăzute în programă. Astfel vor căpăta deprinderi de muncă independentă, li se va dezvolta interesul pentru cercetările științifice și pentru cunoașterea explicației științifice a fenomenelor din natura înconjurătoare.

În primele lecții de botanică, elevii vor lua cunoștință, cu prilejul unei excursii, despre diversitatea plantelor, despre legătura dintre mediu și organisme, vor putea să-și dea seama despre importanța plantelor pentru om. Tot acum ei vor aduna plante, frunze, fructe etc., care le vor servi atît pentru înzestrarea muzeului școlar, cît și pentru a începe înghebarea ierbarului ce le este absolut necesar.

Elevii vor studia structura și funcțiunile organismului vegetal cercetînd o plantă superioară cunoscută de ei și luată ca tip. Vor folosi o plantă superioară pentru că o astfel de plantă este mai potrivită spre a fi observată și cultivată de către elevi, ei putînd să cunoască astfel necesitățile plantei, dezvoltarea sa, unitatea dintre organism și condițiile de viață cerute de acesta.

Programa începe cu studiul plantei mature și nu cu studiul seminței, deoarece, deși sămînța este cel mai frecvent mod de înmulțire a plantelor, nu toate plantele fac semințe, iar multe din plantele care fac semințe se înmulțesc totuși în mod obișnuit pe cale vegetativă (de exemplu cartoful). Deci, ceea ce este constant și general este planta matură și nu sămînța.

Solul va fi studiat îndată după planta tip, ca un principal factor ecologic necesar dezvoltării plantelor. Este prevăzută apoi studierea principalelor plante de cultură. Se va studia fiecare plantă, insistîndu-se asupra părții utile pentru care se cultivă, și se vor arăta metodele cele mai bune de cultivare, în scopul măririi productivității.

Cu prilejul explicării metodelor agrotehnice specifice diferitelor culturi se va arăta căror necesități biologice ale plantelor corespund aceste metode. (De exemplu: necesitatea arăturii adînci a pămîntului afînat, precum și a administrării îngrășămintelor pentru cultivarea sfeclei de zahăr; necesitatea de a se înlătura de la pomii fructiferi lăstarii neproductivi care consumă hrana necesară dezvoltării fructelor)

Plantele de cultură vor fi studiate comparativ cu planta descrisă ca tip. (De exemplu, la capitolul „Cerealele" elevii vor căpăta noțiunea nouă de tulpină-pai, la mazăre noțiunea de tulpină agățătoare, la fasole — de tulpină volubilă, la cartof — de tubercul, la arbori — de tulpină lemnoasă etc). În felul acesta vor fi studiate toate organele și metocele de cultivare, așa încît elevii să-și completeze treptat cunoștințele cu privire la morfologia și organizarea plantelor, iar la sfîrșitul capitolului despre plantele cultivate să cunoască principalele tipuri de rădăcini, de tulpini, frunze și flori, precum și principalele metode agrotehnice aplicate în cultivarea plantelor.

Lucrările și metodele de lucru ale lui I. V. Miciurin vor fi studiate la capitolul „Pomicultura". Se va arăta că ele au deschis drumuri noi în transformarea tuturor organismelor vii. Despre ierovizare se va învăța în cadrul capitolului „Cerealele" și al studierii cartofului.

După capitolul privitor la plantele de cultură s-a introdus capitolul „Arborii de pădure", cuprinzînd lecții despre unele plante cu mare importanță în economia țării.

Programa mai cuprinde studiul plantelor de baltă, al plantelor medicinale, al plantelor de primăvară, al plantelor decorative, al plantelor mediteranee, aromate și al palmierilor, material ce va completa cunoștințele elevilor.

Partea a doua a programei prevede studiul principalelor grupe de plante. În perioada cînd se predă această parte a materiei elevii află care sînt principalele funcții ale organismului vegetal și organele care îndeplinesc aceste funcții la plantele superioare. Acum le va veni mai ușor să studieze plantele inferioare, să distingă felul în care organismele respective își îndeplinesc funcțiile lor și cum, treptat, organismele se perfecționează. Pentru partea finală a capitolului despre principalele grupe de plante profesorii se vor servi de materialul studiat anterior. Pe baza acestui material va fi ușor să li se dea elevilor o privire generală asupra dezvoltării lumii vegetale, iar ca încheiere să li se arate rolul omului în transformarea plantelor.

Programa prevede experiențele și lucrările practice care trebuie făcute în timpul predării fiecărei teme în cadrul orelor de botanică. În afară de demonstrațiile făcute de profesori în cadrul expunerii materiei, s-au prevăzut ore în care elevii vor executa lucrări în mod independent sau pe grupe, vor face schițe simple, își vor nota observațiile făcute și rezultatele obținute.

Elevii trebuie obișnuiți de asemenea să cultive și să îngrijească plante la colțul naturii vii și pe parcela școlară experimentală, să facă diferite experiențe care să demonstreze principiile și legile pe care ei le învață la lecții. Pe lîngă aceasta, în cadrul muncii pe parcela școlară experimentală se va urmări înarmarea elevilor cu deprinderi practice de minuire a uneltelor, de sezisare a momentului potrivit pentru aplicarea anumitor măsuri agrotehnice (momentul optim pentru repicare, răsădit, copilit etc.) și pentru executarea acestor lucrări.

La școlile din orașe și din centrele muncitorești care au terenuri experimentale mici, unde nu pot lucra toți elevii în același timp, se vor organiza echipe de tineri naturaliști, care vor îngriji culturile ce vor servi pentru demonstrație tuturor elevilor. Elevilor li se vor da sarcini concrete pentru acasă. În cadrul muncii obștești se vor organiza lucrări în parcuri, lucrări de îngrijire a spațiilor verzi etc. În școlile din orașe și centre muncitorești colțul naturii vii va trebui să fie organizat în așa fel, încît să poată înlocui măcar în parte lipsa parcelei școlare experimentale.

Trebuie să se realizeze o legătură strînsă între lucrările executate pe parcelă în orele speciale de lucrări practice și experiențele și activitatea desfășurată la cursul de botanică.

Botanica

Clasa a V-a 3 ore săptămînal = 99 ore anual

I. Introducere . . . . 1 oră

Obiectul botanicii, importanța cunoașterii plantelor pentru viața omului.

II. Plantele sălbatice și plantele de cultură . . . 2 ore

Varietatea plantelor locale: arbori, arbuști și plante ierboase. Plante anuale, plante de toamnă și plante de primăvară. Condițiile în care cresc plantele (de baltă, de cîmp, de pădure etc.) . . . . 2 ore.

Excursie într-o grădină de legume, o livadă sau la cîmp. Se vor observa plantele și se va strînge material din care o parte va servi pentru alcătuirea unui ierbar tematic, iar alta pentru a fi cultivată la colțul naturii vii. Observațiile făcute în cursul excursiei se vor nota într-un caiet.

III. Structura și funcțiunile unei plante superioare . . . . 18 ore

(se va studia rapița, sau orice altă plantă superioară compiecită).

Înfățișarea sa în legătură cu mediul de viață. Părțile ei.

a) **Rădăcina.** — Organ de fixare. Morfologia externă și noțiuni sumare de structură internă (epiderma, scoarța, vasele și măduva). (Se vor observa în clasă, pe material viu, rădăcina primară, secundară, perii sugători) . . . . 2 ore.

Funcțiunile rădăcinii. — Organ de hrănire a plantei. Absorbția apei și sărurilor minerale din pămînt cu ajutorul perilor sugători; rolul conducător al vaselor de lemn.... 2 ore.

Se vor pune din timp la încolțit semințe pentru a avea material pe care să se facă observații asupra zonei pilifere și a vîrfului rădăcinei. Li se va recomanda elevilor să facă această experiență acasă.

Se vor face experiențe prin care să se demonstreze că rădăcina absoarbe apa și sărurile minerale (prin zona piliferă).

b) **Frunza.** — Părțile ei (teacă, pețiol și limb-nervure). Culoarea verde a frunzei. Clorofila. Se va experimenta extragerea clorofilei prin dizolvare în alcool . . . . 1 oră.

Funcțiunile frunzei. — Respirația. Rolul clorofilei în absorbția bioxidului de carbon și eliminarea oxigenului la lumină. Alte funcțiuni ale frunzei: transpirația . . . . 3 ore.

Se va examina o frunză la microscop pentru a se observa grăuncțele de clorofilă. Se vor cultiva plante în ghivece, la lumină și la întuneric.

Se vor face experiențe pentru demonstrarea fotosintezei — asimilarea bioxidului de carbon și eliminarea oxigenului de către planta verde.

Se va face o experiență pentru demonstrarea formării amidonului la lumină în planta verde. Se va pune în evidență amidonul cu ajutorul iodului.

c) **Tulpina.** — Organ de susținere și conducere. Morfologia externă și noțiuni sumare de structură internă (epidermă, scoarță, vase și măduvă).

Funcțiuni. — Circulația sevei brute și elaborate prin vasele de lemn și liber . . . . 1 oră.

Se vor face observații asupra dezvoltării lăstarilor tulpinei. Se vor face secțiuni longitudinale și transversale pentru observarea structurii microscopice a tulpinei.

Se va face experiența pentru observarea ridicării apei colorate prin vasele de lemn ale plantei, iar pe parcelele experimentale se va face înelarea pentru a demonstra circulația sevei elaborate.

Recapitulare . . . . 1 oră.

d) **Floarea.** — Alcătuirea ei (coditâ, sepale, petale, stamine cu saci polenici și pistil cu ovule). Inflorescența. (Se va folosi și material viu) . . . . 2 ore.

Polenizarea cu ajutorul insectelor și polenizarea artificială suplimentară.... 1 oră.

Fecundația. Fructul și semințele.... 2 ore.

Se va observa înflorirea la plante de cameră. Se va urmări deschiderea florilor, se va observa cît durează floarea, cînd se deschide și cînd se închide etc. Aceste observații vor fi notate în carnetul de observații asupra fenomenelor din natură, pe care trebuie să-l aibă fiecare elev.

Se vor cerceta părțile componente ale diferitelor flori.

Se vor face experiențe de polenizare încrucișată și de autopolenizare. Primăvara se va urmări polenizarea prin insecte și prin vînt. Se vor face polenizări artificiale, observîndu-se rezultatele obținute, care vor fi notate în carnet.

Se vor observa fructele și diversele lor faze de dezvoltare; se vor colecta fructe și semințe.

e) **Studiul seminței.** — Alcătuirea ei (sămînța de rapiță și de mazăre sau fasole). Încolțirea. Condițiile de încolțire (interne și externe). Rolul selecționării semințelor . . . 2 ore,

Recapitulare . . . . 1 oră.

Se va examina structura seminței de mazăre, fasole etc.

Se vor carboniza și arde semințe, pentru a demonstra compoziția lor (substanțe organice și minerale). Se va experimenta existența amidonului, glutenului și grăsimilor în semințe (de grîu, fasole, floarea soarelui).

Se va demonstra nevoia de apă, aer și căldură în vederea încolțirii.

Se vor face observații asupra încolțirii semințelor și asupra apariției plăntuțelor.

Se vor face experiențe pentru determinarea puterii de încolțire. Se vor selecționa semințe și se vor face observații asupra diferitelor feluri de semințe și fructe. Se vor face colecții de semințe.

IV. Condițiile de cultivare a plantelor . . . . 6 ore.

Fertilitatea solului depinde de compoziția și structura sa. Sol fără structură și sol cu structură.

Refacerea solului fără structură. Cultivarea ierburilor perene și rolul lor.

Asolamente — rotațiile de cultură și importanța lor.

Lucrările solului. Dezmiriștirea. Aratul adînc de toamnă, cu plugul cu antetrupiță, duce la distrugerea burueniilor și la pătrunderea umezelii în sol. Lucrarea solului înainte de însămînțare. Metoda Maltev. Folosirea îngrășămintelor. Gunoiul de grajd și îngrășămintele minerale . . . 4 ore.

Lucrări practice referitoare la temele prevăzute la capitolele anterioare... 1 oră.

Recapitulare . . . 1 oră.

Se vor aduce în clasă diferite îngrășăminte chimice și se vor face experiențe comparative pe plante de cameră sau plante de cultură crescute în ghivece, la colțul naturii vii și pe parcela experimentală.

Se vor face experiențe asupra permeabilității solului.

Se va observa cu elevii structura diferitelor soluri.

V. Plantele de cultură. — La toate plantele se vor descrie rădăcina, tulpina, frunza, floarea și fructul, precum și cultivarea lor, scoțîndu-se în evidență însușirile caracteristice.

1. **Cerealele.** — Structura și particularitățile biologice ale acestor plante. **Grîul de toamnă și de primăvară.** Alcătuirea (rădăcina firoasă, tulpina ierboasă — pai, frunza sesilă cu nervure paralele și teacă, spicul, floarea, autopolenizarea). Studiul bobului de grîu. Particularitățile biologice ale cultivării grîului. **Condițiile necesare grîului de toamnă în prima perioadă a dezvoltării lui** (frig, umiditate, aer). **Iarovizarea** (învățătura acad. T. D. Lisenko). Cerealele înrudite: secara (polenizarea suplimentară), orz, ovăz (polenizarea prin vînt). Plivitul. **Porumbul.** Alcătuirea plantei. Floarea femelă și mascula. Înflorescența. Cultivarea porumbului. Semănatul în cuiburi în pătrat. Prășitul. Polenizarea suplimentară. **Orezul.** Alcătuirea plantei. Inflorescența. Cultivarea lui . . . . 5 ore.

Recapitulare . . . 1 oră.

2. **Plante din grădina de legume...** 10 ore.

Importanța cultivării acestor plante. Importanța alegerii ca semințier a celor mai bine dezvoltate și mai productive plante.

Cartoful. — Descrierea plantei. Cultivarea lui, ierovizarea. Semănatul de vară. Plantatul în pătrat. Întreținerea.

Se vor face observații asupra tuberculului și se vor cultiva cartofi după diferite metode (din bucăți de tubercul, vîrfuri, butași ierovizați și neierovizați), pe terenul experimental. Se vor compara rezultatele obținute.... 2 ore.

Pătlăgelele roșii. — Descriere. Cultivarea lor. Pregătirea răsadului — răsadnița — construirea ei — semănatul, repicatul și răsăditul. Îngrijirile (copilitul, ciupitul, legatul)... 2 ore.

Se vor aminti, ca plante înrudite, ardeiul, pătlăgelele vinete, tutunul, măsălariță etc.

Lucrări practice — ghivece nutritive, răsadnițe etc... 1 oră.

Varza. — Descriere. Caracterul bienal al plantei. Cultivarea verzei. Obținerea semințelor. Varietățile de varză obținute din plante înrudite; ridichea și rapița . . . 1 oră.

Mazărea. — Descrierea plantei. Rădăcinile cu nodozități. Tulpina agățătoare. Floarea neregulată. Cultivarea. Fasolea ca plantă înrudită. Tulpina solubilă. Salcîmul și importanța lui; alunele de pămînt... 1 oră.

Morcovul. — Descrierea plantei. Rădăcina ca depozit de substanțe nutritive. Plantă bienală. Inflorescența. Cultivarea. Îngrijirile. Plante înrudite: pătrunjelul, mărarul, păstîrnacul. **Ceapa.** Descrierea plantei. Bulbul, tulpina ierboasă, frunzele tubulare cu nervure paralele. Floarea și fructul. Cultivarea ei. Plantă bienală. Plante înrudite: usturoiul . . . 1 oră.

Acțiunea dăunătoare a burueniilor asupra plantelor de cultură în ceea ce privește consumul hranei, al apei, al luminii și ca gazdă a dăunătorilor animali și vegetali. Combaterea lor. . . ... 1 oră.

3. **Plante furajere.** — Lucerna, trifoiul, timoftica și pirul crestat. Importanța plantelor furajere în creșterea șeptelului și în refacerea solului... 1 oră. Recapitulare . . . 1 oră.

4. **Plante tehnice** — 6 ore.

Sfecla de zahăr. — Descrierea plantei, caracterul bienal. Cultivarea. Rădăcina — organ de înmagazinare a substanțelor nutritive. Mijloace de a obține recolte bogate . . . 1 oră.

Inul și cînepa. — Descrierea plantelor. Cultivarea. Importanța lor economică . . . 2 ore.

Bumbacul. — Descrierea plantei. Cultivarea. Condițiile pentru obținerea unei recolte bogate . . . 1 oră.

Floarea soarelui. — Descrierea plantei. Inflorescența, flori sterile și fertile. Cultivarea. Polenizarea suplimentară. Importanța economică. Semănatul în pătrat. Întreținerea mecanizată ....1 oră.

Dovleacul. — Descriere. Tulpina tîrîtoare. Florile. Plante înrudite. Importanța ca plantă furajeră și industrială.

Recapitulare . . . 1 oră.

Se vor cultiva plantele studiate și se vor face observații asupra dezvoltării lor pe parcela experimentală (lucrări comparative). Se vor organiza vizite pe ogoarele gospodăriilor agricole de stat și colective, pentru a se cunoaște plantele agricole mai importante din regiune și modul cum sînt aplicate metodele agrotehnice înaintate. Se vor observa ierburile perene: trifoiul, timoftica, lucerna etc.

5. **Plantele din livadă.** — Pomi roditori.... 10 ore.

Vișinul. Descriere. Plantă lemnoasă. Floarea regulată. Fructul: drupă. Alți pomi roditori: cireșul, prunul, caisul, piersicul, mărul, părul (fructul: poamă), gutuiul. **Pomicultura.** Pepiniera. Altoirea. Fasonarea pomilor. Plantarea și îngrijirea pomilor. Lucrările marelui transformator al naturii I. V. Miciurin. Noțiuni despre tehnica metodelor miciuriniste. Realizările și perspectivele dezvoltării pomiculturii în țara noastră. Dușmanii și prietenii pomilor roditori. Importanța economică. . . . . 5 ore.

Se vor face lucrări de îngrijire a pomilor, se vor planta puieți în curtea școlii, pe marginea drumurilor, la gospodăriile colective, gospodăriile părinților etc.

Se recomandă să se organizeze mici pepiniere.

Lucrări practice pe parcela experimentală referitoare la plantele de cultură și pomicultură (pepinieră — altoire) . . . 2 ore.

Arbuștii fructiferi. — Smeura, coacăza și agrișul . . . 1 oră.

Plante ierboase fructifere: căpșune. Fructul. Cultivarea lor . . . 1 oră.

Recapitulare . . . 1 oră.

Se vor vizita livezile gospodăriilor agricole de stat sau colective din apropiere.

6. **Vița de vie.** Descriere. Plantă lemnoasă agățătoare (liană). Viticultura. Înmulțirea prin butași și marcotaj. Altoirea. Dușmanii animali și vegetali ai viței de vie și combaterea lor ... 2 ore.

VI. **Arborii de pădure.** — Importanța pădurii. Etajarea ei... 6 ore.

Salcia. — Descrierea plantei. Florile. Înmulțirea prin butași. Alți arbori de luncă și importanța lor (fabricarea celulozei, împletituri etc.).

Stejarul. — Descrierea arborelui. Întrebuințarea produselor acestui arbore: a cojii, a lemnului pentru construcție și fasonat, a galelor, a ghindei. Alți arbori de cîmpie și deal.

Fagul. Carpenul. — Descriere sumară. Importanța lor.

Molidul. — Descrierea arborelui. Conurile. Sămînța. Arbori înrudiți: pinul, bradul alb. Foloasele coniferelor.

Alți arbori de importanță economică (nucul, castanul, alunul, dudul). Importanța pădurilor și lucrările de ameliorare în silvicultura țării noastre.... 5 ore.

Se vor folosi ca material secțiuni în tulpinile arborilor de diferite esențe.

Recapitulare.... 1 oră.

VII. **Plante de baltă.** — Trestia, papura, nufărul, lintița... 2 ore.

VIII. **Plante medicinale.** — Mușețelul, izma, sunătoarea, teiul, măceșul. Cultivarea, colectarea și conservarea lor... 1 oră.

IX. **Plante de primăvară.** — Ghiocelul, vioreaua, toporașul.

Noțiunea de rizom... 1 oră.

Se va face o excursie cînd apar primele plante.

X. **Plante decorative de grădină.** — Laleaua, stînjenelul, crinul, trandafirul, zorelele, ochiul boului. Noțiuni de floricultură. **Plante decorative de cameră.** — Mușcata, telegraful, begonia, cactus, leandrul. Îngrijirea lor (lectură). Lucrări practice de floricultură... 1 oră.

XI. **PLANTE MEDITERANEE** — Lămîiul și portocalul, smochinul și măslinul... 1 oră

XII. **PLANTE AROMATE.** — Cealul (prima plantație la Baia Mare, în 1955). Arborele de cacao. Arborele de cafea. Piperul și vanilia. Importanța lor... 1 oră.

XIII. **PALMIERII** (lectură).

B. PRINCIPALELE GRUPE DE PLANTE (11 ore).

Noțiuni de clasificare.

Bacteriile. — Structura, hrănirea și înmulțirea lor. Importanța lor pentru natură, pentru viața omului, pentru agricultură și industrie. Importanța bacteriilor în formarea solului. Lupta împotriva bacteriilor care produc boli... 1 oră.

Algele verzi, unicelulare și pluricelulare. Structura, hrănirea și înmulțirea lor. Importanța algelor în natură și în economie... 1 oră.

Se vor observa alge din apa bălților și a lacurilor, cu ochiul liber, cu lupa și cu microscopul.

Ciupercile. — Drojdia de bere. Structura, hrănirea și înmulțirea. Importanța drojdiei în fermentație... 1 oră.

Mucegaiul alb. — Răspîndirea în natură. Structura, hrănirea și înmulțirea prin spori. Foiosirea mucegaiului pentru producerea de substanțe medicinale. Penicilina... 1 oră.

Ciuperca de cîmp. — Răspîndirea în natură. Structura, hrănirea, înmulțirea. Ciupercile comestibile și otrăvitoare... 1 oră.

Ciupercile parazite. — Mana viței. Rugina grîului, tăciunele porumbului și al grîului, cornul de secară și mana cartofului... 1 oră.

Se vor observa ciupercile în natură și cele cultivate, atît cu ochiul liber cît și cu lupa și cu microscopul (drojdia de bere).

Lichenii. — Structura. Simbioza. Hrănirea și înmulțirea. Importanța lichenilor în natură... 1 oră.

Se vor face colecții de licheni. Se vor observa lichenii cu ochiul liber, cu lupa și la microscop.

Mușchii. — Descrierea plantei. Structura în comparație cu algele. Înmulțirea. Răspîndirea în natură. Mușchiul de turbă și formarea turbei. Foloasele... 1 oră.

Se vor observa organele mușchiului cu ochiul liber.

Ferigele. — Descrierea plantei. Răspîndirea. Înmulțirea. Importanța lor în formarea cărbunelui de pămînt... 1 oră.

Se vor observa rizomul și frunzele. Se vor observa la microscop sporangii și spori. Lucrări practice... 1 oră.

Gimnospermele. — Caracterele generale, pe baza materialului studiat. Se vor face observații asupra conurilor. Excursie în pădure, acolo unde este posibil... 1 oră

Angiospermele — Plante dicotiledonate, cu flori lipsite de petale, cu petale libere și unite. Monocotiledonate. Caracterele generale ale fiecărui grup, cu exemple din materialul studiat... 1 oră.

C. **ASOCIAȚIILE NATURALE DE PLANTE.**

Vegetația de baltă. — Se va insista asupra lucrării dintre organisme și condițiile de viață ale diferitelor medii... 1 oră.

Vegetația de pădure. — Etajul superior, mediu și inferior. Interdependența dintre ele ... 1 oră.

Vegetația de stepă și alpină. — Importanța plantelor verzi în natură (lectură)... 1 oră.

Dezvoltarea istorică a lumii vegetale și rolul omului în transformarea naturii plantelor... 1 oră.

Recapitulare și lucrări practice... 8 ore.

Lucrări practice pe parcela experimentală și la colțul naturii vii. — Elevii vor îngriji plante la colțul naturii vii, vor observa și însemna în

(Continuare în pag. II-a)

Propunerile Ministerului Învățământului pentru dezvoltarea și ridicarea învățământului de cultură generală din R.P.R.

(Urmare din pag. I-a)

calele fazele de creștere și dezvoltare ale plantelor îngrijite de ei. Vor urmări influența apei, a luminii și a temperaturii asupra plantelor.

Munca pe terenul școlar se va desfășura în tot timpul primăverii. Se va face un plan de muncă și pe timpul verii.

Se vor face excursii în pădure și la cîmp, toamna și primăvara, pentru cunoașterea plantelor în natură și pentru a se aduna material demonstrativ necesar.

Toate observațiile vor fi notate în carnetele de observații ale elevilor

Programa de botanică pentru clasa a VIII-a. Notă introductivă

Programa de botanică pentru clasa a VIII-a prevede la început studiul celulei și al țesuturilor vegetale, precum și al rolului lor în viața plantei. Aici se va arăta diferența între celulele plantelor inferioare, care sînt alcătuite toate la fel, îndeplinind aceleași funcțiuni, și celulele plantelor superioare, care s-au diferențiat, alcătuind țesuturi și organe specializate. Se prevede apoi studiul funcțiunilor de nutriție, al înmulțirii, al sensibilității și al factorilor principali ai ecologiei plantelor. Studiul fiecărei funcțiuni se va începe printr-o privire sumară, evolutivă, arătîndu-se cum se îndeplinește funcția respectivă la plantele monocelulare, la cele al căror corp este un tal alcătuit din celule asemănătoare, la cele unde se observă un început de diferențiere a organelor și la cele cu organe bine diferențiate și specializate.

Se va insista asupra proceselor fiziologice care au loc în organismul plantei, ca și asupra reacțiilor lui, sub acțiunea condițiilor în care trebuie să-și desfășoare viața. Se va da atenția cuvenită fiziologiei plantelor, ca singurele organisme vii care sintetizează materia organică din materia anorganică.

Studiind în acest fel, elevii vor înțelege evoluția organismelor vii de la inferior la superior, de la simplu la complex și își vor da seama că între funcție și organul care o îndeplinește există o legătură strînsă.

Particularitățile morfologice și structurale ale diferitelor organe se vor studia numai în măsura în care sînt necesare pentru a explica modul de funcționare și specificul biologic al acestor organe. Astfel, în clasa a VIII-a nu este necesar să se insiste asupra diferitelor forme de frunze, întrucît ori care ar fi forma frunzei obișnuite ea îndeplinește, în același mod, aceeași funcțiune. Este însă necesar să se arate modificările suferite de tulpinele care servesc la înmagazinarea substanțelor nutritive.

S-a prevăzut o lecție despre nutriția la plantele heterotrofe și una despre sensibilitatea plantei și despre mișcările ei, pentru ca elevii să înțeleagă mai ușor unitatea organismelor vii. Înrudirea dintre plante și animale.

După capitolul care tratează despre biologia plantelor s-a adăugat un capitol despre factorii ecologici și despre rolul lor în creșterea și dezvoltarea plantelor. În cadrul acestui capitol, pe baza materialului studiat, se arată unitatea dintre organism și condițiile de viață, se studiază solul ca unul dintre principalii factori de care depind viața și dezvoltarea plantei.

La fiecare temă s-a indicat ce lucrări și experiențe trebuie să facă profesorul la lecție și ce material trebuie să arate elevilor pentru a asigura însușirea deplină a cunoștințelor predate.

În a doua parte a botanicii este prevăzut studiul sistematic al plantelor. În cadrul studierii acestui capitol elevii trebuie să-și precizeze noțiunile de clasificație, trebuie să învețe să recunoască caracterele grupelor mai mari de plante și caracterele cîtorva familii de plante dintre cele mai cunoscute.

Tot cu prilejul studiului sistematic al plantelor elevii vor trebui să capete cunoștințe despre dezvoltarea în trecut a regnului vegetal.

Programa prevede un număr de 4 ore rezervate lucrărilor practice pe care trebuie să le facă elevii în laboratorul școlii.

În aceste ore vor lucra toți elevii, în echipe de cîte 2—5. Temele lucrărilor vor fi principalele teme cuprinse în programă privind funcțiunile plantelor. Nu s-a indicat care anume experiențe să se execute, lăsîndu-se la aprecierea profesorului alegerea lor, în funcție de utilajul și posibilitățile fiecărei școli. Temele trebuie să fie aceleași pentru toată clasa, dar experiențele pot varia de la echipă la echipă. Controlul rezultatelor se poate face la lecția viitoare sau la viitoarea ședință de lucrări, după natura lucrărilor. Elevii vor trebui să-și noteze în caietele lor principiul sau legea ce trebuie demonstrată, montarea experienței, mersul ei, rezultatele obținute și concluziile.

Botanica — clasa a VIII-a, 2 ore săptămînal — 66 ore anual

Introducere. Obiectul botanicii. Ramurile botanicii. Unitatea lumii vii și legătura ei cu lumea fără viață. Diversitatea lumii vegetale... 1 oră.

(Se vor face excursii: în pădure, la cîmp, livadă etc.).

I. Organizarea și funcțiunile plantelor

Structura celulară a plantelor. Celula vegetală. Protoplasma, nucleul, membrana. Compoziția chimică. Diviziunea directă și indirectă a celulei... 2 ore.

(Se vor observa la microscop celule din foaia de ceapă, știnjenel, elodea, secțiune în măduvă de soc).

Țesuturile vegetale, parenchim, țesuturile de susținere, de protecție, vascular și secretor. Rolul lor în viața plantei... 1 oră.

(Se vor observa la microscop diferite țesuturi pe secțiuni în rădăcini, tulpini și frunze).

II. Funcțiuni de nutriție

Metabolismul, expresia unității dintre organism și mediu. Noțiuni de metabolism general. Necesitățile organismului vegetal pentru construirea și refacerea lui. Diferitele organisme au necesități proprii. Noțiuni sumare despre elementele chimice ce intră în compoziția plantelor și rolul lor. Glucide, lipide, substanțe proteice... 1 oră.

[Se vor face experiențe pentru a demonstra existența în plantă a apei, a substanțelor organice și minerale. Se vor crește plante în borcane cu soluții nutritive din care va lipsi cîte un element din cele absolut necesare creșterii și dezvoltării plantelor. (Se va experimenta cu atîtea elemente cîte vor fi posibile)].

III. Rădăcina, organ de fixare și absorbție

1. a) Introducere în studiul rădăcinii, rolul ei în viața plantei. Diferențierea rădăcinii ca organ specializat, rizoizi și rădăcinile propriu zise (istoricul). Morfologia (sumar). Structura microscopică a rădăcinii primare. Creșterea rădăcinii în lungime și grosime.

(Se vor face observații asupra perilor absorbanți. Se vor pune din timp semințe la încolțit, pentru a demonstra creșterea în lungime a rădăcinii. Se va experimenta geotropismul pozitiv al rădăcinii).

b) Procesul de absorbție a gazelor și lichidelor. Experiențe doveditoare. Rolul perilor absorbanți, permeabilitatea celulelor vegetale și circulația sevei brute și elaborate în rădăcină.... 2 ore.

(Se vor da noțiuni de osmoză și se va demonstra funcția de absorbție a rădăcinii).

2. **Frunza** — organ principal al respirației, fotosintezei și transpirației. Originea ei. Noțiuni despre frunza briofitelor, pteridofitelor, gimnospermelor și angiospermelor. Morfologia. Structura internă a frunzei; stomate; clorofila și celelalți pigmenți; proprietățile clorofilei. (Se vor observa la microscop secțiuni în frunze. Se vor separa clorofila, xantofila. Se va obține spectrul clorofilei cu ajutorul razei solare). Respirația plantei, a semințelor, a rădăcinilor. Experiențe doveditoare. Fotosinteza (după Vinogradov). Absorbirea bioxidului de carbon de către plante. Sinteza materiilor organice la lumină. Experiențe pentru dovedirea absorbției bioxidului de carbon și a asimilației clorofiliene. Transpirația. Importanța transpirației și mijloacele de reglare a transpirației. Influența condițiilor externe asupra transpirației.... 4 ore.

(Se vor face experiențe pentru demonstrarea transpirației și pentru măsurarea apei pierdute prin transpirație).

3. **Tulpina** — organ de susținere a frunzelor și florilor, organ conducător. Tulpina briofitelor, pteridofitelor, gimnospermelor și angiospermelor. Morfologia externă. Mugurii și dispoziția lor pe ramuri. Creșterea terminală și intercalară. Structura internă a unei tulpini primare. Creșterea în grosime. Diferite tipuri de tulpini. Rizomul, tuberculul și bulbul. Rolul tulpinei în viața plantei. Circulația sevei brute și elaborate prin fascicolele libero-lemnoase.... 2 ore.

(Se va face experiența care demonstrează circulația sevei brute și elaborate. Se vor observa la microscop secțiuni dintr-o tulpină ierboasă și din tr-o ramură de 3 ani. Li se vor arăta elevilor diferite secțiuni prin tulpini pentru observarea inelelor de creștere).

Recapitularea capitolului... 1 oră.

4. Nutriția la plantele saprofite, parazite, carnivore.... 1 oră

Sensibilitatea și mișcările plantelor.... 1 oră.

Înmulțirea plantelor inferioare și superioare. Înmulțirea asexuată prin diviziune, înmugurire, spori, ca și prin diferite organe vegetative—butășire, marcotaj. (Se vor face observații la microscop și cu lupa pentru a se observa sporii. Se vor demonstra practic butășirea și marcotajul. **Înmulțirea sexuată a plantelor inferioare și superioare.** Floarea. Originea ei (părțile florii sînt frunze modificate). Floarea la gimnosperme. Părțile florii de angiosperme; peduncul, receptacol, caliciul, corola, androceul și gineceul. Sistemul organelor reproducătoare: stamina și carpela. Polenizarea, fecundarea. Formarea embrionului și albumenului din sămînță. Sămînța; alcătuirea ei: tegumentul, embrionul și cotiledoanele, albumenul. Compoziția seminței. Germinarea, condițiile ei interne și externe. Determinarea puterii de germinație. Creșterea și dezvoltarea plantei.... 4 ore.

(Se vor face experiențe pentru a demonstra compoziția seminței și condițiile de germinație).

Factorii principali ai ecologiei plantelor. Unitatea dintre organism și condițiile de viață. Solul, clima. Originea solului. Compoziția. Structura. Rolul bacteriilor în procesele de solificare. (Circulația materiei în natură: sol-plantă-aer-sol: lectură). Lucrările solului, mecanizarea lucrărilor agricole și principalele tipuri de mașini-unelte (plug, semănătoare, combină, trior).... 3 ore.

Recapitularea capitolului... 1 oră.

(Se vor face observații asupra solului, asupra diferitelor soluri: argilos, nisipos, calcaros etc., precum și experiențe pentru a determina proprietățile lor).

IV. Sistematica lumii vegetale. Noțiuni de clasificare.

Plantele inferioare sau talofitele. Bacteriile. Structura. Forma. Înmulțirea (aerobe și anaerobe). Înmulțirea. Clasificarea bacteriilor după rolul lor. Lupta împotriva celor dăunătoare și cultivarea celor folositoare.... 1 oră.

Algele. Descrierea algei unicelulare-tip și biologia ei. Alge filamentoase. Mătasea broaștei. Alcătuirea plantei. Înmulțirea prin diviziune și zoospori. Alge masive: fucusul (fără a se intra în amănunt); laminaria; sargassum; cystoseira etc. Caracterele generale ale algelor.... 2 ore.

Ciupercile. Drojdia de bere. Descrierea. Înmulțirea. Rolul drojdiei. Mucegaiul alb. Descrierea. Biologia. Înmulțirea. Alte specii de mucegai: penicilium, antibioticele.... 1 oră.

Ciuperci cu pălărie. Descrierea plantei. Miceliul-hife. Aparatul sporifer. Înmulțirea. Alte ciuperci saprofite. Importanța lor.... 1 oră.

Ciuperci parazite. Rugina grîului, tăciunele grîului și al porumbului, mana viței și mana cartofului. Descrierea plantelor și a modului lor de viață. Înmulțirea. Pagubele și combaterea lor. Alte ciuperci parazite; cornul secarei. Caracterele generale ale ciupercilor. Lichenii. Descrierea. Structura. Înmulțirea.... 2 ore.

Importanța lichenilor în natură. Recapitularea capitolului.... 1 oră.

Briofite

Muscinee. Morfologia externă. Răspîndirea lor în natură. Structura tulpinei și a frunzei — în comparație cu algele. Înmulțirea. Ciclul evolutiv. Alți mușchi. Formarea turbei (sfagnum). Folosirea turbei în industrie și agricultură (lectură).... 1 oră.

Pteridofite. Feriga. Structura. Condițiile de viață și dezvoltarea ei. Înmulțirea. Plante înrudite cu ferigele: ecuisetacee (sfenopside) și licopodiale (licopside). Dezvoltarea lor în vechime. Formarea cărbunilor de pămînt. Caracterele generale ale pteridofitelor.... 2 ore.

Gimnosperme. Plante cu semințe descoperite (Moliidul). Descrierea moliidului. Frunza. Conurile mascule și femele. Ovulul și grăuntele de polen. Fecundația. Sămînța. Alte conifere: bradul, pinul etc. Importanța economică. Caracterele gimnospermelor. Formele de trecere fosile.... 2 ore.

Angiosperme: Plante cu semințe cu fructe, grup de plante noi și cu o mare răspîndire pe pămînt.

A. Dicotiledonate.

Diversitatea. Originea și primele forme de trecere (gnetacee). Angiosperme. Clasificarea: apetale, dialipetale și simpetale. Caracterele generale. Amentacee. Familia fagacee. Stejarul. Răspîndirea. Descrierea: tulpina, frunzele, florile, fructul. Fagul. Familia betulacee. Carpenul. Răspîndire. Tulpina, frunzele și fructele. Mesteacănul. Alunul.... 2 ore.

Familia salicacee. Salcia. Răspîndirea. Descrierea sumară a florilor. Plopul. Răchita. Familia juglandale. Importanța economică a arborilor de pădure. Pepiniera silvică. Protecția pădurii.... 1 oră.

Importanța pădurilor în natură, pentru agricultură și industrie (lectură).

Dialipetale. Familia ranunculacee. Caracterele generale ale familiei. Descrierea plantei tip: piciorul cocoșului. Alte ranunculacee. Familia rozacee. Caracterele generale ale familiei. Descrierea plantei tip: măceșul. Alte rozacee — pomi roditori, mura, smeura, căpșuna.... 2 ore. (Lectură).

Familia leguminoase. Papilionacee. Caracteristicile familiei. Răspîndirea. Mazărea. Rădăcinile cu nodozități. Frunza compusă. Floarea neregulată. Fructul păstaie. Alte papilionacee. Importanța economică.... 1 oră.

(Familia malvacee și tiliacee. Caracteristicile familiei. Importanța plantelor în economia națională — lectură).

Familia umbeliifere. Caracterele generale ale familiei. Răspîndirea. Descrierea plantei tip — morcovul — și a altor umbeliifere. Importanța lor în alimentație.... 1 oră.

Familia cruciere. Caracterele generale ale familiei. Răspîndirea. Descrierea plantei tip: varza. Alte cruciere. Importanța lor economică. Simpsonile. **Familia solanacee.** Caracterele generale ale familiei. Răspîndirea. Descrierea plantei: Cartoful. Alte solanacee. Importanța lor economică.... 1 oră.

(Familia labiate. Caracteristicile familiei. Importanța lor ca plante medicinale — lectură. Familia cucurbitacee. Caracteristicile familiei. Importanța lor ca plante alimentare și furajere — lectură).

Familia convolvulacee. Familia compozite. Caracterele generale ale familiei. Răspîndirea. Descrierea plantei. Păpădia și floarea soarelui. Alte compozite. Importanța lor economică, medicinală și ornamentală.... 1 oră.

B. Monocotiledonate.

Clasificare. Caractere generale. **Familia liliacee.** Caractere generale. Răspîndirea. Descrierea plantei. Laleaua, bulbul, frunzele cu nervuri paralele, floarea, fructul, înmulțirea. Alte liliacee — amaryllidee și iridee. Importanța lor ca plante de primăvară, decorative și alimentare.... 1 oră.

Familia graminee. Caracterele generale. Descrierea plantei tip: grîul — rădăcina, tulpina (pai), frunzele. Spicul și floarea. Fructul — cariopsa. Noțiuni recapitulative despre iarovizare și cultura grîului. Alte graminee. Graminee perene, timotica, pirul etc. Importanța lor în refacerea solului. Importanța în economia națională.... 3 ore.

(Familia ciperacee. Caracteristicile familiei prin care se deosebește de familia graminee. Importanța ca plante furajere în regiunile nordice — lectură).

Familia orhidee. Caracteristicile generale ale familiei. Răspîndirea. Tuberculele, structura florii. Plante epifite. Vanilia. Orhidee din țara noastră.... 1 oră.

Evoluția regnului vegetal..... 1 oră. Rolul omului în transformarea naturii plantelor. Geobotanica țării. Zonele de vegetație (lectură).... 1 oră.

Recapitularea.... 4 ore.

★

În cursul anului elevii vor executa 4 ore de lucrări practice în laborator. Acestea vor fi planificate de profesor pentru a putea fi urmărite rezultatele.

★

În cadrul studierii sistematicii lumii vegetale se vor aminti formele prin care au trecut plantele în decursul dezvoltării lor istorice. La școlile unde există material panteotologic, acesta va fi folosit în predare.

La fiecare lecție din sistematică se va utiliza cît mai mult material viu, precum și ierbare, planșe, mulaje, piese de muzeu.

Se vor face observații cu lupa și la microscop.

Se vor face observații și lucrări pe parcela școlară și în gospodăriile agricole de stat și colective din apropiere, pentru a se adînci noțiunile despre sol și fertilitate, despre folosirea și importanța îngrășămintelor, despre pregătirea materialului săditor și de însămînțat. Elevii vor participa la lucrările de recoltare.

Se vor face excursii pentru cunoașterea tipurilor principale din flora spontană a țării noastre.

Elevii școlilor sătești vor participa efectiv la munca agricolă, pe terenul gospodăriilor anexe, de stat sau colective.

Cititorii dezbat propunerile ministerului

Cîteva sugestii

Propunerile privitoare la introducerea unui nou plan de învățămînt, elaborarea unor programe și manuale care să corespundă sarcinii de a pregăti temeinic pe elevi din punct de vedere științific și care să fie potrivite nivelului lor de înțelegere, tendința de a crea o stabilitate în funcțiune a cadrelor didactice sînt acțiuni importante, care au trezit nu numai interesul și încrederea în muncă a pedagogilor, dar și interesul maselor de părinți și al tuturor oamenilor muncii.

Pretutindeni în școli se discută acum problema privitoare la durata învățămîntului. Părerea mea este că această problemă nu trebuie privită izolat, ci în strînsă legătură cu politehnizarea învățămîntului. Politehnizarea învățămîntului necesită lărgirea laboratoarelor, crearea de ateliere școlare, un număr însemnat de cadre. Socotesc că în condițiile actuale este necesar să facem un învățămînt temeinic pe o durată de 11 ani, pregătind condițiile necesare învățămîntului de 12 ani și dezvoltării învățămîntului politehnic.

Socotesc că planul de învățămînt prezentat în propunerile ministerului a fost elaborat cu grijă și pricepere și sînt convins că aplicarea lui va duce la buna pregătire multilaterală a tineretului nostru. Mi se pare just că se prevede bifurcarea învățămîntului în secții reală și umanistică începînd cu clasa a X-a. Vom avea astfel elevi mai bine pregătiți pentru învățămîntul tehnic de către secția reală, după cum cei de la secția umanistică vor putea face față în condiții mai bune la facultățile de filologie, istorie, științe juridice, ziaristică și altele.

Dacă în general planul realizează o mai justă gradare a cunoștințelor prin predarea concentrică, dacă el contribuie la înlăturarea în bună măsură a supraîncărcării, am totuși o rezervă în ce privește clasa a V-a, unde, după părerea mea, aceste probleme nu sînt pe deplin rezolvate. Astfel, se menține supraîncărcarea, deoarece apare, pe lîngă istoria antică, și istoria medie, se introduce o a doua limbă străină, se fac ore de lucrări practice și muzică. Există neconcordanță între predarea geografiei și a istoriei, întrucît la geografie elevii încep cu noțiuni de geografie fizică generală, pe cînd istoria prezintă dezvoltarea societății care are loc paralel în Europa, Asia și Africa. Cred că este cazul ca Ministerul Învățămîntului să verifice din nou repartiția materiilor și a orelor și să reducă cu cel puțin două ore planul clasei a V-a. Aceste ore nu trebuie luate însă de la istorie, pentru că nu pot să concep ca un copil la vîrsta de 11 ani să poată asimila astfel în mod trainic cunoștințele de istorie antică și medie.

Pentru anii viitori propun să se revizuiască planul de învățămînt al claselor I-IV. Nu trebuie să uităm că mergem spre generalizarea învățămîntului de 7 ani și, ca atare, e necesară o concordanță mai strînsă între programele pentru clasele I-IV și V-VII.

Propun, de asemenea, Ministerului Învățămîntului să revizuiască programa de istorie, pe care o consider foarte încărcată față de accesibilitatea copiilor.

Crearea institutelor pedagogice ar fi o realizare din cele mai importante a învățămîntului nostru. S-ar deschide perspectivele ca baza învățămîntului primar să fie solid clădită. Am elimina multe neajunsuri în pregătirea tineretului nostru. Totuși, eu aș propune ca în primii ani să nu se treacă la recrutarea cadrelor din școlile de cultură generală. Cîțiva ani să se experimenteze profilarea unora dintre școlile noastre pedagogice spre institut. Acest lucru ar asigura o continuitate în pregătirea profesională și practică, precum și o recrutare judicioasă a cadrelor.

Este lăudabilă și foarte bine venită munca Ministerului Învățămîntului pentru a realiza o stabilitate a cadrelor, prin acțiunea de atestare care a și început în unele regiuni ale țării. S-au produs multe neajunsuri la numiri în anii trecuți tocmai din lipsa unei atitudini ferme în privința respectării studiilor și a rezultatelor la catedră. Propun ca de încadrări să răspundă o comisie mai largă, care să fie capabilă să aprecieze nivelul de pregătire ideologico-politică și profesională a cadrelor.

Cred, de asemenea, că numirea cadrelor de control trebuie să se facă pe baza propunerilor organelor locale, pentru a exista o strînsă colaborare între organele centrale și cele locale și nu o suprapunere: organele locale să nu poată trece în funcțiune pe cei propuși, pînă ce Ministerul Învățămîntului nu confirmă propunerea. În acest fel Ministerul Învățămîntului va avea libertatea să verifice capacitatea celui propus și s-ar evita multe greșeli.

CONSTANTIN NUȚU
profesor de istorie — Orașul Stalin

O școală care va pregăti mai bine elevii pentru viață

Am citit cu mult interes noile propuneri apărute în presă privitoare la dezvoltarea învățămîntului nostru de cultură generală. Ca părinte a doi copii de școală — unul în clasa I-a, altul în clasa IX-a — și ca cetățean al țării mă bucur că învățămîntul nostru va face încă un pas înainte.

De cîte ori stau de vorbă cu fiica mea, elevă în clasa a IX-a, îmi dau seama cum rodesc străduințile pedagogilor din școală de a da elevilor o educație multilaterală, de a-i pregăti cît mai bine pentru viață, pentru muncă. În acești 9 ani de cînd fiica mea este elevă, școala a reușit să-i trezească dragostea de a cunoaște, dragostea de muncă. Ea se interesează de multe lucruri și, chiar dacă întîmpină greutăți în înțelegerea vreunei probleme, nu renunță, nu se descurajează. Atitudinea ei justă față de muncă și față de problemele vieții este faptul care mă bucură cel mai mult. Aceasta este mentalitatea sănătoasă pe care și-o formează copiii noștri în școală azi.

De cîtva timp mă gîndesc însă cu grijă că sosește curînd momentul cînd fiica mea va trebui să-și aleagă un drum în viață, drumul viitoarei profesiuni. Mă întreb dacă va putea face acest pas hotărîtor în viață la vîrsta de 16 ani. Ea este încă un copil. Și apoi mă întreb dacă în acest timp și-a însușit cunoștințele de bază pe care să se clădească apoi, solid, pregătirea ei de mai departe. Numai după 10 ani de învățătură, de multe ori fără manuale, cu un program supraîncărcat, eu cred că elevii cu greu pot face față fie muncii în producție, fie studiului în învățămîntul superior. Pe fiica mea o atrage învățămîntul tehnic. Poate că ea va merge pe acest drum după absolvirea școlii de cultură generală. Dar îmi dau seama că îi lipsesc o serie de cunoștințe de desen tehnic, de geometrie analitică, noțiuni de calcul diferențial și integral. Ea are prea puține cunoștințe practice. De asemenea, îi lipsesc multe cunoștințe de literatură, istorie, filosofie etc.

Politehnizarea învățămîntului, cerință imperioasă pentru actuala dezvoltare a științei și tehnicii, impune prelungirea anilor de pregătire, după părerea mea, la 12. Pentru o perioadă tranzitorie, în care să se pregătească condițiile necesare în acest scop (laboratoare și ateliere utilate, cadre etc.) trebuie să ne mulțumim cu 11 ani. Aș vrea ca Nichita, băiatul meu, care este acum în clasa I-a, să învețe într-o școală de 12 ani, în care să poată primi cunoștințe teoretice și practice din domeniul tehnic și, de asemenea, să-și însușească mai multe cunoștințe din domeniul literaturii filozofiei, artelor. Mă bucur că el va putea învăța în școală două limbi moderne.

În propunerile Ministerului Învățămîntului se vede și preocuparea pentru înlăturarea supraîncărcării elevilor. În această privință vreau să subliniez că trebuie să existe o grijă sporită și neîntreruptă. Este necesar să se organizeze astfel activitățile extrașcolare, încît copiilor să le rămînă timp mai mult pentru pregătirea lecțiilor, pentru lectură, sport și distracții.

Prin bifurcarea învățămîntului pe secții, reală și umanistică, în ultimii doi ani de școală, s-ar putea realiza o pregătire mai temeinică a elevilor în ramura spre care tinzînd fiecare. Cred că școala va trebui, de altfel să facă mai mult decît pînă acum în privința orientării profesionale a elevilor. Din școală copiii trebuie să cunoască, în linii mari, cum se muncește în diferite profesii, care cunoștințe sînt în special necesare pentru aceste profesii și să primească o îndrumare mai concretă și mai directă. Pedagogii, mai bine decît părinții, își pot da seama ce posibilități au elevii. Ei ar trebui să știe mai des de vorbă cu părinții despre această importantă problemă. De cîte ori am întrebat-o pe fiica mea ce profesiune i-ar place, am văzut la ea greutatea de a se decide. „Toate îmi plac, toate au ceva interesant și atrăgător" — îmi răspunde. Așa este — dar răspunsul acesta dovedește că ea nu s-a legat în mod deosebit de o specialitate, că școala n-a aprins pînă acum în inima ei dorința vie de a lucra într-un anumit domeniu. Bifurcarea învățămîntului în ultimii doi ani de școală ar putea contribui mult la rezolvarea acestei probleme.

Cred că noile propuneri pentru dezvoltarea învățămîntului de cultură generală vor duce la ridicarea pe trepte înalte a școlii noastre, care va putea asigura o bună pregătire a generațiilor viitoare.

Ing. CORNEL JUCU
din Direcția Construcțiilor a Ministerului Căilor Ferate

Măsuri de mare însemnătate

Socotesc că propunerea Ministerului cu privire la prelungirea duratei învățămîntului la 11 ani are o mare însemnătate. Școala de 11 ani ar da posibilitate să se distribuie mai rațional obiectele pe clase, să se aplice principiul concentrismului, să se introducă noi obiecte de studiu.

O propunere care trebuie menționată în mod special este bifurcarea cursului mediu în secții reală și umanistică. Este un fapt indeobște cunoscut că unii elevi au aptitudini vădite pentru științele fizico-matematice, iar alții pentru disciplinele umaniste. Bifurcarea corespunde tocmai preocupării aptitudinilor elevilor spre sfîrșitul cursului mediu și creează posibilitatea ca ei să-și adîncească cunoștințele în domeniile pentru care au interese și aptitudini. În ceea ce privește pregătirea politehnică a elevilor de la secția literară, ea nu va fi prejudiciată, deoarece orientarea politehnică se realizează pe tot parcursul școlarității, nu numai în ultimele două clase, iar numărul de ore prevăzut în acest scop este același pentru ambele secții.

Socotesc ca fiind foarte justă propunerea de a se reduce numărul săptămînal de ore, prin fixarea unui plafon maxim de 32 ore. În felul acesta se înlătură cauza principală a supraîncărcării și oboselii, observate astăzi la un mare număr de elevi.

Examinînd proiectul planului de învățămînt pentru școala de cultură generală de 11 ani, constatăm că, deși numărul obiectelor care figurează sub termenul de filozofie a sporit, obiectul psihologiei nu a beneficiat de prelungirea duratei cursurilor cu un an, ci continuă să fie predat într-o oră pe săptămînă și numai un singur an. Chiar dacă psihologia s-ar trata ca o știință pur descriptivă, încă n-ar fi suficiente 30 de ore pentru ca elevii să dobîndească noțiuni clare despre procesele psihice. Dar psihologia nu e o știință descriptivă, ci o știință explicativă. Concepția pavlovistă se însușește greu de către elevi. De aceea socotesc că numărul orelor de psihologie trebuie sporit.

Una din cele mai importante condiții pentru înfăptuirea unui învățămînt de calitate este alcătuirea de manuale bune, originale, așa cum prevăd propunerile Ministerului. Manualele traduse sînt inferioare originalelor lor, iar cele alcătuite pe baza de contract s-au dovedit slabe. Multe din manualele actuale nu sînt atractive, nu sînt scrise într-o limbă îngrijită, nu ilustrează suficient și interesant legile și regulile generale, nu prezintă întotdeauna materia după principii pedagogice, nu sînt adaptate vîrstei copiilor, sînt împovărate de precizări de amănunt obositoare.

Chiar și în ultimele manuale executate pe bază de contract apar asemenea defecte. Este concludent din acest punct de vedere Abecedarul pentru clasa I-a, apărut astă toamnă, manual pentru care s-au făcut mari eforturi de ordin tehnic. Din punct de vedere pedagogic, manualul conține greșeli care se repercutează defavorabil asupra procesului de învățămînt și asupra dezvoltării copiilor. În partea a doua a abecedarului, de exemplu, sînt introduse bucăți foarte lungi, supraîncărcate de cuvinte noi și grele și cu o orientare educativă cel puțin discutabilă. Într-o singură bucată („Scrisoarea"), pe care copiii o învață după patru luni de la cunoașterea primei litere, figurează aproape 15 cuvinte și expresii noi, dintre care multe sînt abstracte, inaccesibile și greu de pronunțat. Întîlnim în această bucată cuvinte ca: hornar, galerie, tîrnăcop, scule, vagonete, perforator electric, surpat, adesea, ilustrat, beznă, a da sarcini, a tăcea chitic, plan. Acestea într-o singură lecție la clasa I-a!

Cît despre valoarea educativă a bucății, e suficient să-i arătăm conținutul: un părinte, miner, vine de la lucru și, după ce vorbește cu copilul, îl spune să se ducă la joc, fiindcă el are de scris. Copilul, în loc să plece, se furișează îndărătul părintelui și citește peste umărul lui textul scrisorii. Copiii înțeleg că acțiunea de a pîndi părinții peste umăr e permisă și chiar recomandabilă.

Este evident că la elaborarea manualelor școlare trebuie atrași oameni de știință, cu experiență și competență pedagogică, trebuie atrași scriitorii, după buna tradiție pe care au creat-o Lazăr și Asachi și au întărit-o Creangă și Vlahuță, Slavici și Sadoveanu. Este necesar, de asemenea, să fie constituite comisii de specialiști care să examineze manualele prezentate la concurs și aceste comisii să aibă întreaga responsabilitate a valorii manualelor acceptate.

O atenție deosebită se acordă în propunerile Ministerului Învățămîntului pregătirii învățătorilor. Privind lucrurile numai sub raportul nivelului de cultură generală al viitoarelor cadre didactice de la școala primară, formula institutelor pedagogice apare cea mai fericită. În mod firesc se ridică, însă, următoarea întrebare: vor atrage institutele pedagogice absolvenți bine pregătiți? Avem siguranța că acestea nu vor deveni institute salvatoare pentru candidații respinși la celelalte institute? Dar și mai importantă mi se pare următoarea problemă: posibilitatea pregătirii profesionale nu este oare mai redusă în institutele pedagogice, decît în actualele școli pedagogice? În cadrul școlilor pedagogice, fiecare elev ține, în decurs de trei ani, aproximativ 45 de lecții și asistă la aproximativ 170 de lecții. Această constituie o apreciabilă experiență pedagogică. În institutele pedagogice, practica pedagogică se va restrînge la un an și jumătate, primul semestru fiind necesar pregătirii teoretice în psihologie și pedagogie. Această este puțin dacă avem în vedere că învățămîntul elementar impune cunoașterea metodicii destul de complicate a zece obiecte de învățămînt. De aceea propun să se examineze posibilitatea prelungirii duratei cursurilor la școlile pedagogice cu încă un an, consacrat formelor mai complexe de practică, filozofiei, adîncirii obiectelor de diplomă.

S-ar putea ca părerile exprimate mai sus să reprezinte mai mult locul geometric al prejudecăților despre avantajele școlii pedagogice. În orice caz, ele atrag atenția asupra unor probleme pe care planul și programele institutelor pedagogice vor trebui să le rezolve.

I. DIDILESCU
profesor la școala pedagogică nr. 3 din București

Manuale cît mai bune

Am luat cunoștință cu mulțumire de faptul că Ministerul Învățămîntului va întocmi un proiect de regulament al concursului pentru elaborarea manualelor școlare.

Se știe că unul dintre factorii principali care contribuie la ridicarea nivelului învățămîntului îl constituie manualele școlare, care trebuie să corespundă din toate punctele de vedere cerințelor metodice și pedagogice.

De multe ori, de dragul cu prilejul ședințelor, plenarelor și consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice li s-a cerut acestora să trimită în scris Ministerului Învățămîntului observații și propuneri menite să ajute la îmbunătățirea manualelor școlare. Nu știu unde au ajuns toate constatările și propunerile trimise. Ceea ce știu însă este că la fiecare început de an școlar, manualele au apărut iar cu greșeli și lipsuri. Cred că scoaterea la concurs a manualelor va pune capăt acestor deficiențe.

De altfel, așa cum se arată în propunerile Ministerului Învățămîntului, concursul pentru elaborarea de manuale este prevăzut încă în cele mai vechi legiuiri școlare din țara noastră, cum este legea instrucțiunii din 1864, iar în U.R.S.S. manualele se elaborează de asemenea prin concurs.

Sînt încredințat că cei mai buni și mai talentați pedagogi, cu dragoste față de copii și tineret, față de munca instructiv-educativă, vor căuta să folosească din plin toate cunoștințele, toată priceperea lor pentru a elabora manuale cît mai bune, cît mai corespunzătoare cerințelor școlii.

V. DOROHONCEANU
directorul școlii de 7 ani nr. 1 din Piatra Neamț

Să ținem seama de condițiile reale

Publicarea în presă a propunerilor Ministerului Învățămîntului pentru dezvoltarea și ridicarea învățămîntului de cultură generală din țara noastră, precum și organizarea unor consfătuiri raionale în care slujitorii școlii, părinții elevilor și oamenii muncii vor avea posibilitatea să dezbată pe larg problemele esențiale ale organizării viitoare a școlii, dovedesc cu prisosință asigurarea unei puternice baze a muncii colective. Dacă adăugăm la aceasta și faptul că în însăși propunerile Ministerului Învățămîntului, învățătorii și profesorii recunosc oglindirea multor propuneri, sugestii și observații pe care ei le-au făcut adesea — uneori mai timid, alteori cu mai mult curaj, dar întotdeauna mînați de marea răspundere și dragoste ce-o poartă școlii ca urmare a înaltei prețuiri arătate de partid — ne dăm seama că Ministerul Învățămîntului a părăsit metoda muncii sectare, care a cauzat atîtea greutăți.

În multitudinea problemelor cuprinse în planul de măsuri, una din cele mai importante este aceea a duratei învățămîntului de cultură generală. Școala de 10 ani s-a dovedit a fi necorespunzătoare. Viața, practica ne-au arătat că trecerea la învățămîntul de 10 ani a fost o greșeală. Din școala de 10 ani am scos serii de elevi cărora nu le-am putut asigura nici cunoștințe suficiente și temeinice, nici o pregătire practică indestulătoare. Ținînd seama și de greșeala pe care am făcut-o în multe cazuri, admițînd în clasa I-a elevi sub vîrsta școlară, ne-am trezit la „examenul de maturitate" cu niște copilandri care erau nevoiți să se orienteze prea devreme către viitoarea lor profesiune și să facă față cu greu exigențelor producției sau ale învățămîntului superior. Tocmai de aceea socotesc că una din cele mai importante propuneri ale Ministerului Învățămîntului o constituie aceea de a se prelungi durata de școlarizare la 11 ani, așa încît să se asigure într-o mai bună măsură formarea viitorului cetățean al patriei noastre socialiste.

Există însă pe teren, în școli, în familii, discuții aprinse în legătură cu creșterea duratei de școlarizare la 12 ani. Mărturisesc că și eu sînt pentru un învățămînt de cultură generală de 12 ani. Dar dacă mulți tovarăși semnează cu amîndouă mîinile pentru învățămîntul de 12 ani, semnez și eu pentru el, din toată inima, pentru mai tîrziu.

Cred că cei mai mulți care susțin acum școala cu durata de 12 ani nu cunosc condițiile concrete, greutățile care ne stau în cale. Cu toții cunoaștem rapida dezvoltare a învățămîntului în țara noastră într-un timp relativ scurt — care n-a putut fi susținut de o realizare corespunzătoare a planului de construcții de localuri de școli. În Capitală, de exemplu, în anii primului cincinal numărul copiilor din clasele I-IV a crescut cu peste 6000. Dacă în anul școlar 1950-51 aveam un număr de 36 clase cu

Munca comuniștilor din școlile profesionale ale Capitalei

Ing Marin Rădoi
șeful secției de știință și cultură
a comitetului orășenesc P.M.R
București

Directivele celui de al II-lea Congres al P.M.R. cu privire la dezvoltarea economiei noastre naționale în anii celui de al doilea plan cincinal deschid învățământului profesional perspective noi și luminoase. Pregătirea de cadre calificate, capabile să mînuiască cele mai complicate mașini și agregate pune în fața școlilor profesionale și a organizațiilor de partid din aceste școli probleme variate și complexe.

Sprijinite de comitetele raionale, organizațiile de partid din școlile profesionale ale Capitalei s-au preocupat îndeaproape de instruirea și educarea elevilor, acordînd cea mai mare atenție sarcinilor izvorîte din Hotărîrea partidului și guvernului din ianuarie 1955 cu privire la organizarea școlilor profesionale de ucenici, a școlilor tehnice și a școlilor tehnice de maiștri. De pildă, planul de muncă al organizației de partid de la școala profesională „Iosif Rangheț" este axat pe probleme esențiale ale activității școlii, contribuind pe această cale la îmbunătățirea muncii direcției școlii și cadrelor didactice pentru ridicarea nivelului procesului instructiv-educativ. Biroul organizației de partid de la această școală controlează îndeplinirea hotărîrilor luate în adunările generale, ascultă periodic referate prezentate de membrii de partid. De asemenea, organizația de partid se preocupă îndeaproape de înarmarea cadrelor didactice cu învățătura marxist-leninistă.

În multe școli organizațiile de partid se preocupă îndeaproape de pregătirea practică a elevilor. Ca urmare, lucrările efectuate de ucenici la uzinele „Electromontaj", „Tudor Vladimirescu", „ICAR" etc. sînt aproape la nivelul lucrărilor executate de muncitorii calificați pe lîngă care se pregătesc aceștia.

Multe organizații de partid din școlile profesionale acordă o mare atenție îndrumării organizațiilor U.T.M., sprijinindu-le în alcătuirea planurilor de muncă, participînd la pregătirea și desfășurarea adunărilor U.T.M., analizînd munca utemiștilor și luînd măsuri concrete pentru îmbunătățirea ei. Ca urmare a îndrumărilor primite din partea organizațiilor de partid, organizațiile U.T.M. din unele școli profesionale se preocupă mai mult de creșterea simțului de răspundere al elevilor pentru însușirea cunoștințelor teoretice și practice, cît și pentru îmbunătățirea comportării lor față de profesori, maiștri și muncitori. De pildă, toți cei 29 de elevi din anul III „A" al școlii profesionale nr. 1 sînt promovați și toți au nota 5 la purtare. De asemenea, birourile U.T.M. se preocupă mai mult de justa organizare a timpului liber al elevilor. Astfel, la școlile profesionale nr. 1, nr 4, „Mao Tze-dun", „Mátyás Rákosi" etc. s-a organizat vizionarea în colectiv a spectacolelor, muzeelor și expozițiilor, elevii participă la concursul „Iubiți cartea", la concursuri sportive etc.

Organizațiile de partid sprijină conducerile școlilor în asigurarea unui conținut cît mai bogat al orelor educative. Așa stau lucrurile, de exemplu, la școlile profesionale „Clement Gottwald", „TTC Giulești" etc.

Cu toate aceste succese, nivelul la care se desfășoară instruirea teoretică și practică într-o serie de școli profesionale este încă nesatisfăcător. La consfătuirea care a avut loc de curînd la comitetul orășenesc P.M.R. București, unde s-a analizat munca de partid desfășurată în școlile profesionale din Capitală, s-a arătat că neajunsurile activității instructiv-educative se datoresc și însuirilor care mai există în munca comuniștilor. Mai sînt în școlile profesionale organizații de partid care subapreciază conținutul muncii instructiv-educative și își desfășoară activitatea pe baza unor planuri lipsite de obiective concrete, nelegate de conținutul învățămîntului. Așa stau lucrurile de pildă, la organizația de partid a școlii profesionale nr. 1.

Controlul îndeplinirii hotărîrilor se face de multe ori în mod formal sau uneori se neglijează complect, așa cum se întîmplă la organizația de partid de la școala profesională „TTC Giulești".

În multe școli membrii de partid se dezinteresează de activitatea organizațiilor U.T.M. și de sindicat. Antrenarea colectivului de cadre didactice, maiștri și muncitori, ca și a utemiștilor pentru intensificarea activității de educare a ucenicilor în spiritul dragostei față de munca productivă, față de întreprindere, n-a devenit încă o preocupare permanentă a organizațiilor de partid din școlile profesionale. Ori, acest lucru trebuie să constituie activitatea de căpetenie a organizațiilor de partid. O serie de organizații de partid din școlile profesionale n-au manifestat nici o preocupare pentru formarea unui activ fără de partid, alcătuit din cele mai valoroase și devotate cadre didactice, care să sprijine realizarea în practică a planului de muncă.

Lipsurile existente în munca de partid se explică în mare măsură și prin slaba preocupare a organizațiilor de partid față de ridicarea nivelului politic și ideologic al membrilor și nemembrilor de partid. Unele organizații de partid, așa cum sînt cele de la școlile profesionale „Mao Tze-dun", „Clement Gottwald" și altele n-au organizat nici pînă acum studiul documentelor celui de al doilea Congres al P.M.R. În alte școli, chiar dacă există forme organizate de studiere a documentelor Congresului, unii membri de partid și sindicat nu frecventează cu regularitate cercurile și uneori vin nepregătiți, fără ca organizația de partid să-i tragă la răspundere.

Lipsuri foarte serioase se manifestă însă și în munca organizațiilor de partid și a conducerilor întreprinderilor pe lîngă care funcționează școlile profesionale. Astfel, conducerile unor uzine acordă o slabă atenție modului cum funcționează școlile profesionale, considerînd aceste școli drept o povară. Asemenea exemple ne oferă conducerea uzinei „Mátyás Rákosi". La uzinele „Mao Tze-dun" conducerea nu numai că nu sprijină școala, dar îi creează chiar greutăți. Numai așa se explică de ce în ajunul deschiderii școlii a fost desființat atelierul-școală și o serie de încăperi destinate cazării ucenicilor au primit alte destinații.

Numeroase organizații de partid din întreprinderi nu acordă sprijin desfășurării în bune condiții a practicii de învățămînt în școlile unde se pregătesc viitoarele cadre de muncitori calificați. Aceasta face ca multe conduceri din întreprinderi să subaprecieze necesitatea organizării de ateliere-școală și dotarea acestora cu utilaj care să satisfacă cerințele învățămîntului practic. Au avut loc și încălcări ale prevederilor Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 91, ucenicii din anul I fiind trecuți în producție direct, fără a primi cele mai elementare cunoștințe practice. Așa s-au petrecut lucrurile la școala „Mao Tze-dun", unde elevii a 5 din cele 7 clase ale anului I au intrat direct în producție.

La unele școli, cum este școala „TTC Giulești", numărul ucenicilor repartizați la mașini depășește numărul meseriașilor, ceea ce face ca supravegherea și îndrumarea lor să se desfășoare nesatisfăcător.

Ca urmare a usurinței cu care unele conduceri de școli și de întreprinderi au privit problema recrutării elevilor pe baza principiului teritorial, s-au făcut greșeli serioase. Astfel, la școala profesională „Iosif Rangheț", 65 la sută din totalul elevilor sînt recrutați din mediul rural. Majoritatea elevilor din școlile profesionale de pe lîngă întreprinderile „Mao Tze-dun", „TTC Giulești", „Mátyás Rákosi", „Clement Gottwald" sînt recrutați din provincie, în timp ce în Capitală un număr de absolvenți ai școlilor de 7 ani au rămas în afara producției. Este necesar ca organizațiile de partid să îndrume colectivele pedagogice în acțiunea lor de lămurire a părinților, în special a celor din centrele muncitorești, spre a-și înscrie copiii în școlile profesionale.

Nici ministerele de resort nu sînt străine de deficiențele existente în învățămîntul profesional. Ministerul Învățămîntului, Ministerul Industriei Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, Ministerul Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice, Ministerul Căilor Ferate și altele n-au acordat grija cuvenită editării tuturor manualelor necesare școlilor profesionale, iar manualele existente sînt uneori necorespunzătoare din punctul de vedere al calității. De asemenea, înzestrarea școlilor cu materiale didactice și utilaje este încă nesatisfăcătoare. Îndrumarea și controlul ministerelor care tutelează școli profesionale se reduc de multe ori numai la elaborarea de circulare și îndrumări scrise, fără să se urmărească atent în ce măsură pregătirea practică și teoretică a elevilor corespunde cerințelor tot mai mari ale producției.

Încadrarea unor profesori s-a făcut cu întîrziere și a suferit modificări chiar și în luna ianuarie, iar unele ministere tutelare n-au respectat regulamentul privind numirea, transferarea și eliberarea din funcție a profesorilor.

Deși în acest an școlar comitetele raionale de partid au instruit secretarii organizațiilor de partid din școlile profesionale, totuși ele nu le-au dat ajutorul de care aveau nevoie. O serie de fapte — ca fluctuația instructorilor cu problemele de învățămînt, folosirea acestora în alte munci, neglijarea controlului activității organizațiilor de partid din școlile profesionale, insuficienta preocupare pentru analizarea muncii de partid din aceste școli — dovedește că la unele raioane de partid mai persistă subaprecierea muncii politice din școlile profesionale.

Multe din lipsurile existente în școlile profesionale se datoresc și secției de știință și cultură a comitetului orășenesc P.M.R. București, care n-a controlat temeinic și sistematic modul cum îndeplinesc comitetele raionale P.M.R. hotărîrile partidului și n-a sprijinit organizațiile de partid din școlile profesionale în vederea creșterii prestigiului și rolului mobilizator al acestora în îmbunătățirea activității instructiv-educative. De asemenea, secția de știință și cultură n-a îndrumat și n-a controlat permanent secția tineretului muncitoresc a comitetului orășenesc U.T.M., ceea ce a contribuit la subaprecierea de către organizațiile de bază U.T.M. a principalele probleme din școlile profesionale, ca însușirea unor temeinice cunoștințe teoretice, educarea elevilor în spiritul dragostei față de munca productivă, ridicarea nivelului cultural al elevilor etc.

Prin unirea eforturilor tuturor lucrătorilor din învățămîntul profesional și tehnic se poate asigura pregătirea în condiții optime a muncitorilor calificați și a maiștrilor legați de producție, cu temeinice cunoștințe practice, care să poată îndeplini cu succes cerințele tot mai mari ale economiei noastre naționale în plin avînt.

Seară de povestiri turistice la secția pentru pionieri și școlari a cercului turistic al Casei de Cultură a Sindicatelor din București.

Se îmbunătățește conținutul predării

La școala medie de fete nr. 21 din București se observă o vie preocupare pentru îmbunătățirea conținutului științific și educativ al lecțiilor. Conducerea școlii, respectiv tovarășele Paula Popovici și Victoria Zisulescu, se interesează îndeaproape de felul cum se realizează în cadrul lecțiilor predate cerințele programelor școlare.

Această grijă a conducerii școlii se reflectă din plin în activitatea majorității cadrelor didactice. Întocmirea cu regularitate a planurilor de lecții și folosirea materialului didactic a devenit o trăsătură comună a majorității profesorilor din școală. Pregătite cu conștiinciozitate, multe lecții au un nivel științific ridicat, contribuind în bună măsură la formarea concepției materialiste despre lume a elevelor, la educarea lor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar.

Un exemplu concludent în această privință îl constituie lecțiile de istorie. Lecția predată la clasa a X-a „C" de către tovarășa Polixenia Popescu, despre luptele ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933, a pătruns adînc în inimile elevelor. Într-o expunere deosebit de vie, de atrăgătoare, care oglindea o pregătire conștiincioasă pentru lecție, tovarășa profesoară a înfățișat luptele duse de către clasa muncitoare, sub conducerea Partidului Comunist, împotriva exploatatorilor, pentru o viață mai bună a oamenilor muncii. Întemeindu-și explicațiile pe concepția materialistă despre lume, tovarășa Popescu a reușit să arate în mod clar nedreptatea socială ce se adîncea din ce în ce mai mult în perioada respectivă, rolul imens al luptei de clasă în realizarea trecerii de la un mod de producție la altul. Elevele au participat la lecție cu un deosebit interes.

Rezultate bune se înregistrează și la lecțiile de istorie ale tovarășei Olga Dedu. În predarea lecției „Franța în timpul consulatului" la clasa a VIII-a, tov. Dedu le-a ajutat pe eleve să înțeleagă teza marxist-leninistă cu privire la războaiele juste și nejuste, să-și dea seama că scopul războaielor conduse de către Napoleon în timpul consulatului a fost cotropirea, jaful și subjugarea popoarelor. Răspunsurile date de eleve la fixarea cunoștințelor au dovedit că ele au înțeles pe deplin desfășurarea cauzală a fenomenelor istorice.

O valoroasă contribuție la educarea elevelor în spiritul patriotismului socialist aduc și lecțiile de geografie, predate de tovarășa Maria Marinescu. În predarea lecției „Agricultura în Rominia burghezo-moșierească", tovarășa Marinescu le-a arătat elevelor situația grea și înapoiată a agriculturii țării în acea perioadă. Ie-a vorbit despre jefuirea imenselor bogății ale patriei de către capitaliști străini, trezind în inimile elevelor o ură nestăvilită față de coaliția burghezo-moșierească. Îmbinarea continuă a expunerii cu conversația, folosirea gradată a materialului didactic și însoțirea acestuia de clare motivări științifice au trezit în rîndurile elevelor un puternic interes, o atenție încordată. La sfîrșitul lecției, tovarășa Marinescu a citit un fragment din poezia „1907" de Al. Vlahuță. Ura împotriva călăilor poporului, din a căror poruncă au fost împușcați peste 11.000 de țărani care-și cereau dreptul la viață, a pătruns adînc în inimile elevelor.

Cu toată grija pe care direcția o acordă îmbunătățirii conținutului științific și educativ al lecțiilor, mai sînt totuși cadre didactice care desfășoară unele lecții slabe din acest punct de vedere. La astfel de lecții nu se constată preocuparea de a lega învățămîntul de viață, de realitate, de a prezenta cunoștințele în mod gradat, de a organiza în așa fel lecția, încît să existe timp suficient pentru transmiterea noilor cunoștințe. De exemplu, tovarășa Aneta Grigorescu, profesoară de geografie, în predarea lecției „Precipitațiile atmosferice", la clasa a V-a, a transmis cunoștințele în mod teoretic, fără a folosi observațiile elevelor asupra fenomenelor din natură. Deși afară era zăpadă și chiar ningea, tovarășa profesoară nu a folosit acest prilej.

Aceste lipsuri arată necesitatea unei munci de îndrumare și control mai organizate, mai perseverente și mai cuprinzătoare din partea conducerii școlii, pentru ca fiecare profesoară să primească ajutorul de care are nevoie pentru a răspunde cu succes sarcinilor deosebit de importante ce se pun în fața școlii.

ION ROȘIANU
inspector general

Consfătuire privitoare la munca instituțiilor preșcolare

Inspectoarele care se ocupă în cadrul secțiilor de învățămînt regionale și raionale de îndrumarea și controlul învățămîntului preșcolar s-au întrunit în zilele de 30 și 31 martie într-o consfătuire la Ministerul Învățămîntului, pentru a dezbate probleme legate de sectorul în care-și duc activitatea.

În cuvîntul de deschidere al consfătuirii, tovarășul N. Sipoș, locțiitor al ministrului Învățămîntului, a subliniat importanța instituțiilor care asigură educarea copiilor de vîrstă preșcolară, a arătat realizările obținute de aceste instituții și sarcinile care stau în fața lor, precum și sarcinile secțiilor de învățămînt în vederea îmbunătățirii muncii grădinițelor de copii.

În continuarea ședinței, tov. Irina Pop, inspectoare pentru învățămîntul preșcolar din regiunea Cluj, a susținut un referat care a analizat aspectele cele mai importante ale activității grădinițelor de copii din această regiune. La discuțiile pe marginea referatului au participat multe dintre tovarășele prezente la consfătuire. Cu un interes deosebit a fost dezbătută, de pildă, problema ridicării nivelului profesional al educatoarelor. În unele regiuni și raioane s-au folosit pe scară largă, în acest scop, cercurile pedagogice ale educatoarelor. Mai mult, în regiunea Hunedoara s-a organizat cu frumoase rezultate schimbul de experiență dintre aceste cercuri, prin trimiterea de delegații care au împărtășit și au popularizat experiența pozitivă a unor educatoare. Consultațiile organizate de colțurile metodice, ca și consfătuirile de producție sînt forme tot atît de rodnice de ridicare a nivelului profesional al educatoarelor. În mod deosebit s-a subliniat importanța pe care o are în această privință cursul de perfecționare, care este urmat de un număr apreciabil de educatoare.

Au trezit interes și discuțiile referitoare la legătura instituțiilor preșcolare cu școlile elementare, în vederea pregătirii copiilor pentru clasa I-a. Poate fi dată ca exemplu, în această privință, inițiativa frumoasă a educatoarelor din raionul Iași, care au organizat asistențe la lecții și consfătuiri cu învățătoarele de la clasele I-a, precum și expoziții cu lucrări ale copiilor. Preocupări asemănătoare se întîlnesc și în alte raioane ale țării, cum este, de pildă, raionul Sibiu, regiunea Stalin. Și aici se acordă o grijă deosebită familiarizării copiilor cu școala elementară.

Participantele la consfătuire au arătat și aspecte din propria lor muncă, împărtășindu-și experiența. Spre exemplu, unele dintre ele au arătat procedeele pe care le folosesc în munca de îndrumare și control. Inspectoarele de la regiuni au arătat cum ajută inspectoarele noi, timere în munca de îndrumare și control, să-și îmbunătățească activitatea.

Din discuții a reieșit că una dintre problemele care se află în atenția cadrelor din învățămîntul preșcolar este lărgirea bazei materiale a acestui învățămînt. Și pentru o cît mai bună rezolvare a acestei chestiuni s-au folosit căi diferite. Cadrele din învățămîntul preșcolar au reușit să mobilizeze pe deputății sfaturilor populare, comisiile de femei și părinții pentru înzestrarea grădinițelor cu cele necesare bunei desfășurări a activității educative. Astfel, multe grădinițe au fost înzestrate cu mobilier, cu jucării, cu aparate pentru educația fizică, etc. Se cere însă din partea întregului personal al grădinițelor de copii mai mult simț de răspundere pentru menținerea și păstrarea acestui material în condiții cît mai bune.

În ceea ce privește hrana copiilor, multe grădinițe folosesc recoltele obținute pe gospodăriile anexe sau pe loturile cultivate de părinții copiilor. Altele și-au asigurat această hrană prin contribuția părinților.

Participantele la consfătuire au făcut Ministerului Învățămîntului o serie de propuneri menite să contribuie la întărirea muncii în instituțiile preșcolare. Cele mai numeroase și mai importante au fost propunerile referitoare la elaborarea unor îndrumări metodice, a unui îndrumător în ceea ce privește munca cu grupa combinată, a unor culegeri de cîntece, de poezii și basme accesibile copiilor preșcolari.

La consfătuire s-a prelucrat Hotărîrea Consiliului de Miniștri al R.P.R. privitoare la organizarea și finanțarea grădinițelor de copii, hotărîre care stabilește noua nomenclatură a instituțiilor preșcolare, modul de organizare, funcționare și finanțare a acestora etc. De asemenea, le-a fost prezentat inspectoarelor „Îndrumătorul pentru educatoarele din grădinițele de copii" care va contribui la îmbunătățirea muncii în grădinițele de copii dînd educatoarelor o orientare justă pentru organizarea diferitelor forme de activitate ce se desfășoară în grădinițe: locuri activități de educație fizică, cînt, etc

Pentru continua întărire și dezvoltare a învățămîntului preșcolar se impune ca toate eforturile educatoarelor și ale organelor de îndrumare și control să fie îndreptate spre găsirea și aplicarea celor mai bune metode și procedee de muncă

I. MILEA

Activitatea practică a viitorilor învățători

Ce știu și ce nu știu elevii noștri

Pe lîngă cunoștințele teoretice — de cultură generală și de specialitate — pe care le primesc elevii școlilor pedagogice, familiarizarea lor treptată cu diferite forme ale activității învățătorului se realizează pe calea practicii pedagogice, care este o activitate deosebit de importantă în vederea pregătirii lor profesionale.

Practica pedagogică începe din a doua jumătate a anului II, continuă în anul III, iar în anul IV ia următoarele forme: practica de o săptămînă, la începutul anului, privind primele zile de școală ale copiilor, practica pedagogică curentă, din semestrul I, practica de o zi (la începutul semestrului II) și practica de două săptămîni, începînd din luna martie.

Cunoscînd încă înainte de vacanța de iarnă subiectele lecțiilor pe care urmau să le țină în cadrul practicii de o zi și primind consultații amănuntite, practicanții au avut în timpul vacanței posibilitatea să se pregătească temeinic, să-și întocmească planuri bune de lecții și să-și confecționeze în mare măsură singuri materialul didactic necesar (planșe, litere decupate, silabe, numere, diferite desene, figuri geometrice demontabile etc.).

La sfîrșitul orelor de clasă s-a analizat munca fiecărui practicant. Pornind de la cerințele programei și de la planul propus, practicanții au arătat ce cred ei că au realizat, ce greutăți au întîmpinat, cum le-au rezolvat, ce lipsuri au avut și ce probleme le-au rămas nelămurite. Învățătorii, profesorii metodiști și conducătorii de practică au arătat apoi constatările lor pozitive și negative, au dat îndrumări și au propus notele.

Pe marginea desfășurării practicii pedagogice a elevilor din școala noastră s-au putut trage concluzii însemnate. Elevii anului IV știu să manifeste conștiincios pentru desăvîrșirea pregătirii lor profesionale. Ei își întocmesc planuri de lecții bune, respectînd cerințele didactice, consultă metodicile și știu să aplice îndrumările cuprinse în ele. Cei mai mulți elevi își-au însușit tehnica predării lecțiilor, folosesc just materialul didactic și lucrează cu multă rîvnă pentru confecționarea lui cu mijloace proprii. Este un fapt important acela că elevii își iubesc viitoarea lor profesiune, iubesc copiii.

Practica pedagogică din școala noastră a scos însă la iveală și lipsurile în pregătirea elevilor. Avînd în vedere că absolventul unei școli pedagogice intră direct în producție, deci trebuie să fie un pedagog format, am înțeles că este necesar să sporim exigența, față de munca noastră și față de cunoștințele elevilor. Să nu uităm că învățătorul de azi nu se mai duce într-un sat plin de analfabeți, în satul întunecat de odinioară. Satul de azi — și mai ales satul de mîine — cu gospodării colective puternice, cu învățămînt general de 7 ani, cu instituții culturale are nevoie de un învățător cu o bogată pregătire multilaterală. De aceea, nu putem trece cu vederea lipsurile din pregătirea viitorilor învățători. Elevii anului IV fac nepermis de multe greșeli de ortografie și de gramatică, se exprimă greoi, confuz, au un vocabular sărac, folosesc termeni, noțiuni fără a le cunoaște conținutul. Aceasta este urmarea lipsurilor planului de învățămînt al școlii pedagogice, a faptului că elevii citesc prea puțină literatură.

De asemenea, cunoștințele lor de istoria și geografia patriei sînt foarte sumare. Și aci primul vinovat este tot planul de învățămînt al școlilor pedagogice — căci din anul I elevii nu mai studiază aceste materii.

Multe cunoștințe de pedagogie sînt însușite formal, mecanic; elevii nu cunosc fundamentarea lor psihologică, deoarece cunoștințele lor de psihologie în general și de psihologia copilului în special sînt foarte reduse (în școlile pedagogice psihologia se studiază numai în semestrul I al anului II).

Unele lipsuri se datoresc însă și defecțiunilor predării, ca și insuficienței sîrguințe în studiu a elevilor. Astfel, mai sînt încă elevi care nu stăpînesc metodica verificării cunoștințelor, care neglijează explicarea temei pentru acasă etc. Formularea scopului lecției se face adesea formal, copiindu-se pur și simplu din metodică.

În organizarea practicii pedagogice de două săptămîni noi am ținut seama de toate aceste lipsuri existente în pregătirea elevilor. Cunoștințele viitorilor învățători nu vor putea fi însă pe deplin satisfăcătoare decît dacă se va restructura radical actualul sistem de pregătire a acestora.

ION DUMITRESCU
profesor de pedagogie la școala pedagogică din Cîmpulung

Primele lecții

În prezent se desfășoară practica pedagogică de două săptămîni. O parte din elevele practicante ale școlii pedagogice mixte nr. 3 din București au fost repartizate pentru practică la școala medie de fete nr. 10.

În prima zi de practică, eleva Rada Rotaru a avut de predat o lecție de aritmetică la clasa a I-a, cu tema: „Rezolvări de probleme". Deși eleva și-a alcătuit planul cu grijă și a cerut îndrumări tovarășei Chirculescu, profesoara metodistă de matematică, lecția nu și-a atins scopul.

Datorită faptului că eleva nu a reflectat suficient asupra conținutului problemelor, precum și datorită îndrumării insuficiente primite din partea tovarășei metodiste de specialitate, rezultatele acestei lecții au fost slabe. Folosind metoda analitică în rezolvarea problemelor și nu pe cea sintetică, așa cum recomandă metodica pentru clasele mici, eleva a antrenat greu copiii în rezolvarea problemelor. Întrebările puse, deși logice, au fost prea lungi. Neținînd seama de faptul că gîndirea abstractă este foarte puțin dezvoltată la copiii din clasa I-a, eleva nu a folosit material concret. Nu și-a întocmit niciun fel de material didactic, iar desenul l-a folosit numai atunci cînd a observat că cei mai mulți dintre copii nu înțeleg rezolvarea problemelor. Folosit în mod improvizat, desenul nu a ajutat-o la ușurarea înțelegerii problemelor de către copii, deoarece a întocmit un desen incomplect pentru prima problemă și altul greșit pentru cea de a treia, dirijînd în felul acesta gîndirea copiilor către raționamente greșite.

Caracterul de inaccesibilitate al acestei lecții s-a accentuat și prin folosirea unor cuvinte și expresii grele ca operație în loc de socoteală și „ce reprezintă numărul cutare", în loc de ce arată numărul cutare. La aceasta a contribuit și faptul că, la aceeași lecție, copiii au trebuit să rezolve trei probleme. Deși succesiunea acestora a respectat principiul gradației de la simplu la complex, de la ușor la greu, copiii au manifestat serioase semne de oboseală tocmai în rezolvarea celei mai grele probleme. Era necesar să se reflecte mai mult la formularea subiectului acestei lecții. Două probleme erau deajuns.

Insuficienta îndrumare a elevei de către profesoara metodistă de specialitate s-a reflectat mai ales în faptul că eleva nu a făcut la nici o problemă exerciții de calcul oral. Aceste exerciții nu numai că ar fi dinamizat clasa, dar i-ar fi dat elevei posibilitatea să verifice în ce măsură stăpînesc copiii cunoștințele pe care se bazează rezolvarea problemei, i-ar fi oferit prilejul să-i ajute pe cei care nu sînt încă siguri pe calcul.

Lecțiile de limba română predate la clasele a III-a și a IV-a au dovedit mai mult interes și pricepere din partea elevelor practicante, o îndrumare mai temeinică din partea tovarășelor profesoare metodiste. Eleva Elisabeta Cîrjan a predat la clasa a IV-a o lecție de gramatică cu tema: „Numărul și persoana verbului". Mînuind cu deosebită pricepere întrebările, ea a reușit să mențină atenția și interesul fetițelor pînă la sfîrșitul lecției. Această elevă corectează cu promptitudine răspunsurile greșite ale copiilor, conduce bine analiza exemplelor și îndrumează just copiii în executarea temei pentru acasă. Nu și-a însușit însă procedeele de verificare în clasă a temelor executate de elevi acasă și nu știe bine să extragă regulile și concluziile. Tovarășa profesoară de limba română, ca și tovarășa învățătoare la care face practica pedagogică trebuie s-o ajute cu deosebire în acest sens.

Eleva practicantă Georgeta Popescu a avut de predat la clasa a III-a „A" o lecție de compunere orală cu tema „Păsările — prietenii noștri". Ea a condus discuțiile cu copiii cu atîta abilitate, de parcă ar munci de ani de zile în învățămînt. Compunerea frumoasă făcută de una dintre fetițele din clasa a III-a — Gheorghe Aglaia — după planul întocmit în clasă, a demonstrat din plin interesul stîrnit în rîndurile acestora pentru comparații reușite, pentru compoziții originale. Eleva Georgeta Popescu trebuie însă ajutată mai mult în ceea ce privește organizarea lecției. În fața unei clase bune, cum este clasa cu care a lucrat acum, ea se lasă furată de răspunsurile interesante ale copiilor, acordînd prea mult timp anumitor părți din lecție în dauna altora. Astfel, timpul de care a dispus pentru dezvoltarea compunerii orale cu copiii după planul întocmit în clasă a fost insuficient.

Lecția de lucru manual predată de eleva Hozocoș Matilda la clasa a III-a „B" a subliniat în mod pregnant necesitatea întocmirii cît mai grabnice a unor îndrumări metodice în acest sens de către Ministerul Învățămîntului. Deosebit de conștiincioasă, eleva și-a dat tot interesul ca să desfășoare o lecție bună. Și-a alcătuit cu grijă planul, a decupat ghiocei și a pregătit cartoane pentru fiecare fetiță, și-a decupat un ghiocel mare pe care să-l folosească la tablă, precum și alte figuri pe care să le arate copiilor. Lipsită, însă, de îndrumările metodice necesare, eleva nu a pătruns bine scopul lecției, nu și-a dat seama că aceasta trebuia să contribuie la formarea deprinderii copiilor de a decupa cu ușurință în carton diferite figuri conturate. Din această cauză, lecția de lucrări practice s-a confundat cu o lecție de desen. Exercițiile de decupare au fost insuficiente. Timp de 2 ore, fetițele au decupat un singur ghiocel.

Aceste cîteva lecții predate de elevele practicante ale școlii pedagogice mixte nr. 3 din București în prima zi a practicii continue de două săptămîni ridică serioase probleme în legătură cu măsurile ce trebuie luate pentru îmbunătățirea practicii pedagogice. Discuțiile ce s-au purtat asupra lecțiilor la sfîrșitul programului, răspunsurile date de eleve la întrebările profesorului de pedagogie au arătat că elevele au bună pregătire pedagogică din punct de vedere teoretic.

Din deficiențele semnalate, însă, reiese clar că îndrumarea profesorului de pedagogie, oricît de competentă și temeinică ar fi ea, nu este suficientă. Este necesară aceeași muncă devotată și susținută și din partea profesorilor care predau metodicile de specialitate, din partea învățătorilor la clasele cărora se desfășoară practica pedagogică.

M. TUDOR

Să acordăm atenția cuvenită pregătirii lecturilor pedagogice

Peste 1200 de oameni ai muncii din învățămînt s-au înscris pînă acum la sesiunile regionale ale lecturilor pedagogice. După cum se știe, scopul acestor sesiuni, ca și al sesiunilor centrale, este acela de a prilejui un larg schimb de experiență în munca instructiv-educativă, între învățători și profesori, instructori, metodiști, părinți ai elevilor, precum și de a-i antrena în studierea, generalizarea și popularizarea experienței înaintate.

Sesiunile regionale ale lecturilor pedagogice vor avea loc între 1 septembrie — 1 octombrie 1956. În cadrul lor vor fi susținute cele mai bune lucrări ale celor înscriși la aceste sesiuni. Cele mai bune lucrări prezentate la sesiunile regionale vor fi trimise, pînă la 10 octombrie 1956, Institutului de științe pedagogice, care va organiza apoi o sesiune centrală la București, între 20—22 decembrie 1956.

Printre cei înscriși la sesiunile regionale se numără învățători, profesori, inspectori, metodiști, activiști sindicali, părinți etc.

În urma îndrumărilor date de către Institutul de științe pedagogice privind pregătirea și organizarea lecturilor pedagogice, cea mai mare parte a cabinetelor pedagogice raionale și-a întocmit planuri concrete de muncă pentru a veni în ajutorul tovarășilor înscriși la sesiunile regionale. În unele regiuni, cum sînt Suceava, Craiova, Timișoara, unde munca de propagandă și îndrumare în vederea pregătirii sesiunii lecturilor pedagogice s-a dus mai susținut, numărul celor înscriși trece de 200 pe regiune. În alte regiuni, însă, ca de pildă regiunile Iași și Baia Mare, unde munca de propagandă și îndrumare s-a desfășurat slab, numărul celor înscriși nu trece de 20 pe regiune.

În ceea ce privește temele alese de către tovarășii înscriși la sesiunile lecturilor pedagogice, se constată că acestea cuprind aproape în întregime problematica indicată de Institutul pedagogic. În unele regiuni, ca, de pildă, regiunea Suceava, la elaborarea lucrărilor referitoare la educația în familie participă și părinți ai elevilor. Printre temele tratate de cadrele didactice sînt însă și unele care, cel puțin după formulare, prezintă un caracter exclusiv teoretic sau mult prea larg. Astfel de teme, ce-i drept puține la număr, nu vizează analiza experienței pozitive proprii în munca instructiv-educativă. De pildă, unii tovarăși și-au ales astfel de teme: „Importanța lecturii particulare", „Metodica predării limbii române la clasele a II-a", „Metodica predării istoriei la clasa a IV-a" etc. Este necesar ca metodiștii cabinetelor pedagogice regionale și colectivele de la raioane care îndrumează această activitate să-i ajute pe participanții la sesiune să-și aleagă just temele, să nu abordeze probleme prea generale, prea vaste. De asemenea, colectivele de la regiuni și raioane trebuie să antreneze în munca de studiere, generalizare și popularizare a experienței pozitive un număr mai mare de educatoare din grădinițele de copii, de activiști ai organizațiilor U.T.M., precum și un număr mai mare de părinți ai elevilor. Din tematica sesiunilor din unele regiuni, ca, de pildă, regiunea Pitești, lipsesc cu totul problemele legate de munca organizațiilor de pionieri și U.T.M. și a comitetelor de părinți.

În unele regiuni se acordă atenție îndrumării celor care s-au înscris pentru lecturile pedagogice. Așa stau lucrurile, de exemplu, în regiunile București și Iași. În acest scop s-au organizat consultații, discuții cu cadrele didactice care elaborează lucrări, se dau indicații bibliografice prețioase etc.

În toate regiunile, dar mai cu seamă în regiunile unde s-au înscris la sesiune un număr mai mare de cadre didactice și părinți, cabinetele pedagogice trebuie să ducă o permanentă și susținută muncă de îndrumare, pentru realizarea unor lucrări de bună calitate. Cantitatea și diversitatea nu trebuie, în nici un caz, să devină o piedică în realizarea calității. De aceea, e bine, dacă stadiul în care se găsesc lucrurile o mai permite, ca acolo unde mai multe cadre didactice de la aceeași școală sau de la școlile din comună tratează aceeași temă pentru lecturile pedagogice, să se formeze mici colective, care să prezinte materialul în comun, pe baza studierii colective.

Institutul de științe pedagogice, la sugestia cabinetelor pedagogice regionale, și pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice, al activiștilor din învățămînt și al părinților elevilor, publică în „Revista de pedagogie" consultații privind metodica studierii propriei experiențe (la geografie, limba română), precum și analize ale unor lucrări terminate și înaintate cabinetelor regionale pentru sesiunea lecturilor pedagogice. Materiale de îndrumare privind lecturile pedagogice vor fi publicate și în „Gazeta învățămîntului". De asemenea, secțiile de învățămînt regionale vor primi în curînd o broșură cu materiale îndrumătoare privind lecturile pedagogice. Această broșură va cuprinde printre altele și fragmente din lucrarea „Munca învățătorului și profesorului cu privire la strîngerea, analiza și generalizarea propriei experiențe" de N. P. Tucinin.

Dacă metodiștii cabinetelor pedagogice regionale și raionale vor da celor înscriși la lecturile pedagogice un ajutor substanțial și la timp, sprijinindu-i în studierea și sistematizarea materialului, cu siguranță că temele ce vor fi susținute în sesiunile regionale și în sesiunea centrală vor prilejui cu adevărat un larg schimb de experiență în munca instructiv-educativă.

M. TIMOFTE
președintele comisiei centrale
pentru lecturile pedagogice
din Institutul de științe pedagogice

Minunatele realizări ale poporului maghiar

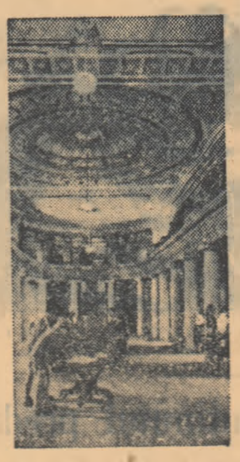

Sînt 11 ani de cînd, în ziua de 4 aprilie 1945, Armata Sovietică, în înaintarea ei victorioasă, a eliberat pămîntul Ungariei de cotropitorii hitlerişti. În anii puterii populare, Ungaria a devenit un stat industrial-agrar înaintat, o țară în care nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii crește neîncetat.

Mari succese a obținut poporul maghiar pe tărîmul învățămîntului. În timp ce în 1938 în toată țara nu erau decît 37 de creșe, în 1954 numărul lor se ridicase la 576; în 1938, școlile elementare erau frecventate de 1.096.100 copii, dintre care doar 33.901 au terminat ultima clasă, în timp ce în 1955, 1.207.500 de copii frecventau școlile elementare și 104.461 elevi au absolvit 8 clase. Față de 1938, numărul elevilor din școlile medii a fost în anul care a trecut de trei ori mai mare.

Și în învățămîntul superior s-au obținut realizări însemnate. Astăzi, în Republica Populară Ungară sînt de trei ori mai mulți studenți în medicină, de 7 ori mai mulți studenți agronomi, de 6 ori mai mulți economiști, de trei ori mai mulți studenți în arte dramatice decît în 1938.

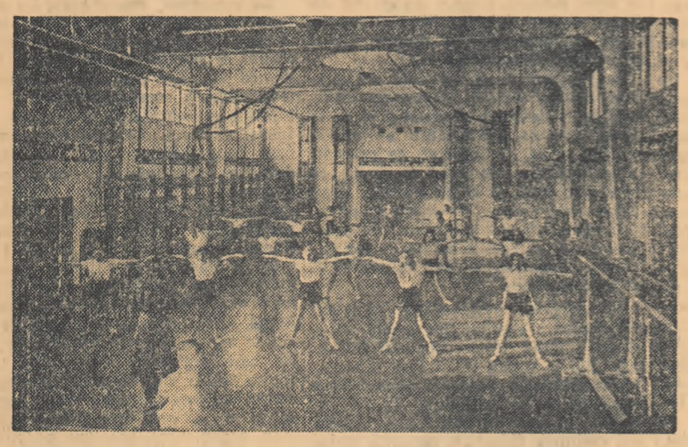

În clișee: Învățătorul Orbok Iosif, decorat cu „Medalia de Merit", a R.P.U., printre elevii săi (sus, stînga); în biblioteca liceului din Sàrospatak (sus, dreapta); sala de gimnastică a unei școli medii din Budapesta (jos).

Pentru îmbunătățirea muncii în învățămîntul profesional și tehnic

În zilele de 29 și 30 martie a avut loc la București o consfătuire organizată de Ministerul Învățămîntului, la care au participat directori ai școlilor profesionale de ucenici și ai școlilor tehnice precum și reprezentanți ai ministerelor, instituțiilor și organizațiilor centrale care tutelează aceste școli.

În prima parte a consfătuirii, tov. C. Dinculescu, locțiitor al ministrului Învățămîntului, a prezentat un referat în care a fost analizată activitatea desfășurată în învățămîntul profesional și tehnic.

Scoțînd în evidență marea dezvoltare pe care a luat-o acest învățămînt în anii puterii populare, referatul a arătat în continuare sarcinile școlilor profesionale, tehnice și tehnice de maiștri pentru înfăptuirea sarcinilor care le revin din directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de al doilea plan cincinal. Astfel, este necesar să se revizuiască nomenclatorul de meserii. Învățămîntul profesional și tehnic va trebui profilat în mai strînsă concordanță cu stadiul actual de dezvoltare a economiei noastre naționale, iar planul de școlarizare al acestui învățămînt va trebui să țină seama de necesarul real de cadre. În vederea îndeplinirii planului de școlarizare pentru anul școlar 1956—1957 trebuie dusă o acțiune susținută de popularizare a tuturor școlilor profesionale de ucenici, a școlilor tehnice și tehnice de maiștri. De asemenea, este necesar să se realizeze o legătură permanentă a acestor școli cu școlile de cultură generală, organizîndu-se vizite reciproce, zile ale „porților deschise" etc.

Permanenta îmbunătățire a conținutului învățămîntului — a arătat în continuare referatul — trebuie să devină o preocupare de bază a departamentelor care au în sistemul lor școli profesionale, tehnice și tehnice de maiștri. Conducerile școlilor și cadrele didactice trebuie să acorde o atenție deosebită problemelor de conținut ale învățămîntului, să lupte împotriva influențelor ideologiei burgheze.

O atenție deosebită trebuie acordată instruirii practice a ucenicilor. Încă din școală, ucenicii trebuie să fie obișnuiți să lucreze pe bază de norme, prin îndeplinirea cărora să asigure realizarea ritmică a planului de producție. În vederea îmbunătățirii instruirii practice a ucenicilor este necesară antrenarea lor în întrecerea socialistă.

Cerînd sprijinul organizațiilor U.T.M., al organizațiilor obștești și al părinților elevilor, cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic trebuie să intensifice munca de educare comunistă a viitorilor muncitori și tehnicieni.

De asemenea, referatul a analizat sarcinile care revin Ministerului Învățămîntului și departamentelor tutelare în ce privește selecționarea, creșterea și repartizarea cadrelor, precum și sarcinile privitoare la îmbunătățirea bazei materiale a școlilor profesionale și tehnice.

În continuarea lucrărilor consfătuirii, tov. V. Mișicu, director general al D.G.I.P.T., a prezentat un referat în care s-au analizat măsurile luate de Direcția generală a învățămîntului profesional și tehnic din Ministerul Învățămîntului pentru aplicarea Hotărîrii partidului și guvernului cu privire la organizarea școlilor profesionale de ucenici, a școlilor tehnice și a școlilor tehnice de maiștri și modul cum au fost aplicate aceste măsuri în unitățile școlare.

Tov. L. Grosu, director în Ministerul Industriei Metalurgice și Construcțiilor de Mașini și tov. Vasile Pungan, director general în Ministerul Agriculturii, au prezentat coreferate privind munca desfășurată de departamentele respective pentru aplicarea acestei Hotărîri în unitățile școlare tutelate.

Un număr mare de participanți la consfătuire au luat cuvîntul pe marginea referatelor prezentate, făcînd propuneri valoroase pentru îmbunătățirea învățămîntului profesional și tehnic.

Tovarășul Puni, directorul centrului școlar „Steagul Roșu" din Orașul Stalin, a arătat că practica ucenicilor din anii II și III se face în condiții mult mai bune în producție decît în atelierele-școală. În unele sectoare, echipele de ucenici aduc un aport însemnat la realizarea planului de producție al uzinei. Referindu-se la greutățile existente în secțiile unde producția este organizată pe bază de flux tehnologic, tov. Puni a propus elaborarea unor îndrumări metodice pentru buna desfășurare a instruirii practice.

Tov. Dinu, din partea Ministerului de Finanțe, a recomandat școlilor să urmărească cu deosebită atenție realizarea veniturilor proprii, care sînt un stimulent în munca ucenicilor. De asemenea, școlile profesionale ale Ministerului Învățămîntului trebuie să acorde atenția cuvenită trecerii lor la autofinanțare.

Tov. Korn, de la Ministerul Industriei Alimentare, a spus printre altele că la multe ședințe organizate de Ministerul Învățămîntului s-au ridicat aceleași probleme, fără ca ele să fie rezolvate în întregime. Este necesar să se ia măsuri pentru înlăturarea acestei situații. În aplicarea Hotărîrii nr. 91, Ministerul Industriei Alimentare nu a primit suficient sprijin din partea Ministerului Învățămîntului. Acesta are datoria să acorde mai mult ajutor departamentelor în vederea îndrumării muncii din școlile profesionale și tehnice.

Tov. Kupfer, inspector general, a arătat că inspectorii se ocupă în școli mai mult de probleme administrative decît de învățămînt. Ministerul Învățămîntului trebuie să extindă experiența dobîndită de cadrele de control fruntașe și să asigure o mai bună desfășurare a muncii de îndrumare și control.

Tov. Precupețu, de la Ministerul Industriei Ușoare, a subliniat necesitatea ca toate cabinetele metodice ale Ministerului Învățămîntului să se ocupe în mod serios de problema practicii în întreprinderi, găsind căile de realizare a învățămîntului practic în întreprinderi.

Tov. Stanescu, directorul școlii profesionale a M. I. din Pitești, a arătat că această școală a reușit să pună la dispoziția maiștrilor și profesorilor un bogat material metodic, dar acesta nu este utilizat și de cadrele didactice de la celelalte școli profesionale din localitate. Tov. Stănescu a propus să se extindă colaborarea și ajutorul reciproc între școli.

Tov. I. Apolzan, care a luat cuvîntul în numele C.C. al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt, a subliniat necesitatea strîngerii legăturii dintre școală și familie, a scos în evidență necesitatea ca organizațiile sindicale să acorde mai mult ajutor conducerilor școlilor pentru realizarea sarcinilor de instruire și educare a elevilor.

Tov. C. Vlad, din partea C.C. al U.T.M., a vorbit despre rolul pe care îl au organizațiile de tineret din școlile profesionale și tehnice în educarea elevilor în spiritul moralei comuniste.

În concluzii, tov. C. Dinculescu, locțiitor al ministrului Învățămîntului, a arătat ce măsuri trebuie luate pentru lichidarea lipsurilor care mai există în învățămîntul profesional și tehnic, pentru ridicarea acestuia la nivelul cerut de directivele celui de al doilea Congres al P. M. R. O sarcină însemnată în această privință o constituie revizuirea planurilor și a programelor de învățămînt pentru meseriile și specialitățile școlarizate, care trebuie să se desfășoare în așa fel, încît pînă la 1 august planurile și programele să fie difuzate în școli. Ministerul Învățămîntului va elabora pînă la 31 mai a.c. instrucțiuni pentru introducerea ca material didactic, în procesul instructiv-educativ, a filmelor, a diafilmelor și diapozitivelor.

În colaborare cu ministerele și instituțiile centrale, Ministerul Învățămîntului va întocmi planul de editare a manualelor pentru anul 1957. Se va elabora de asemenea un sistem de măsuri în vederea îmbunătățirii pregătirii practice a elevilor, pe baza experienței din acest an școlar. Toate atelierele școlilor profesionale ale Ministerului Învățămîntului vor deveni unități de producție. În vederea îndeplinirii planului de producție la toți indicii se vor lua măsuri pentru aprovizionarea ritmică a atelierelor cu materiale, pentru înzestrarea lor cu mașini și utilaj. Pentru îmbunătățirea muncii în atelierele de producție trebuie să se urmărească realizarea planului de producție, creșterea permanentă a productivității muncii.

Organele care controlează și îndruma munca școlilor profesionale și tehnice vor trebui să aprofundeze problemele de conținut ale învățămîntului și, în special, problema instruirii practice a elevilor — verigă principală în pregătirea cadrelor de muncitori calificați.

ILARION MUNTEANU

O consfătuire metodică rodnică

De curînd a avut loc cea de a doua consfătuire metodică a școlilor militare medii. Organizată temeinic de-a lungul patrarului al III-lea — după modelul consfătuirilor raionale — această consfătuire metodică constituie o realizare însemnată în viața școlilor militare medii, menită să ducă la un nou avînt în munca de instruire și de educare a elevilor.

Darea de seamă asupra procesului de învățămînt pe patrarul I, al II-lea și al III-lea, ca și discuțiile ample ce s-au purtat pe marginea ei, au scos la iveală succesele muncii, precum și lipsurile și neajunsurile care mai există. Lucrările desfășurate în secțiile pe obiecte au adîncit analiza procesului de învățămînt făcută în darea de seamă, insistînd asupra conținutului lecțiilor, asupra temeiniciei însușirii cunoștințelor de către elevi, asupra legării învățămîntului cu practica și asupra realizării educației comuniste a elevilor.

S-a remarcat, îndeosebi, străduința profesorilor, educatorilor și comandanților din școli de a lupta pentru obținerea unor rezultate cît mai bune la învățătură, pentru întărirea conținutului științific al cunoștințelor predate, pentru realizarea unei discipline conștiente și a unei ordine militare ferme în școli. Rezultate deosebit de bune s-au obținut în ceea ce privește îndrumarea elevilor spre munca practică, prin atelierele școlare (de mecanică, tîmplărie, auto, aero și navomodelism, legătorie, pictură și sculptură). De asemenea, școlile acordă o mare atenție activității elevilor în cercurile pe obiecte, care dau rezultate bune. Activitatea acestor cercuri este popularizată și în afara școlilor, în orașele unde sînt aceste școli. De pildă, cercurile de literatură română au prezentat frumoase simpozioane literare pe diferite teme la casele ofițerilor, cu participarea elevilor și elevelor școlilor medii din aceste localități. Se remarcă frumoasa activitate a cenaclului literar de la școala militară medie „Ștefan cel Mare", care editează revista literară „Tinere condeie".

S-a întărit legătura școlilor cu familiile elevilor. Se desfășoară, cu rezultate bune, convorbirile individuale sau colective cu părinții elevilor din același an de studiu și lectoratele pedagogice pentru părinți, se editează gazete de perete scrise special pentru părinți etc.

Consfătuirea a apreciat că în unele școli s-a făcut uneori abuz de prelegeri, chiar la clasele mai mici.

De asemenea, s-a constatat că nu toți profesorii își întocmesc conștiincios planurile de lecții, în special profesorii de limba engleză.

Programa școlară se respectă în întregime și este parcursă în conformitate cu planificările făcute. Se remarcă totuși că mai sînt profesori care nu întocmesc caracterizările elevilor la sfîrșitul patrarelor, pentru a se putea executa corecturile necesare în planurile calendaristice.

Rezoluția adoptată în unanimitate de participanții la consfătuire a înscris o serie de sarcini ce revin școlilor în patrarul al IV-lea, care este hotărîtor pentru încheierea cu succes a anului școlar. Astfel, în rezoluție se arată că trebuie realizată o justă planificare a recapitulărilor, că trebuie să se asigure ajutorarea susținută a elevilor rămași în urmă la învățătură prin consultații, lecții și teme suplimentare, verificări dese etc.

La obținerea rezultatelor pozitive ale consfătuirii a contribuit delegația Ministerului Învățămîntului (inspectori, metodiști, cercetători ai Institutului de științe pedagogice, șefi de secțiuni de învățămînt), care au participat efectiv la desfășurarea lucrărilor.

Cea de a doua consfătuire metodică a școlilor militare medii a făcut bilanțul unei rodnice activități în organizarea și desfășurarea procesului de învățămînt și a trasat căile pentru ridicarea pe o treaptă superioară a instruirii și educării elevilor, în scopul de a da învățămîntului militar superior tineri multilateral pregătiți, cu deprinderi de muncă independentă, disciplinați, cinstiți, curajoși și demni de a purta în viitor mîndra uniformă a apărătorilor patriei noastre dragi.

D. TURCEA

Din activitatea unei școli ajutătoare

Școlile ajutătoare sînt școli speciale cuprinzînd elevi cu dezvoltarea mintală întîrziată care, după ce au urmat clasa întîia într-o școală elementară, au dovedit că nu au posibilitate să-și însușească volumul de cunoștințe cerut de programă.

Înainte de 23 August 1944, numărul școlilor ajutătoare din țara noastră era extrem de redus, iar activitatea lor se desfășura anarhic, sub semnul metodelor pseudo-științifice ale testologiei sau ale altor curente pedagogice reacționare.

Regimul democrat-popular a acordat școlilor ajutătoare o atenție și o grijă deosebită. Învățînd din experiența sovietică în acest domeniu, Ministerul Învățămîntului și Ministerul Sănătății au organizat depistarea și diagnosticarea științifică a copiilor oligofrenți (întîrziați mintali), supunîndu-i unei cercetări neuro-psihiatrice speciale. În felul acesta, în școlile ajutătoare au fost cuprinși numai acei elevi la care rămînerea în urmă a fost cauzată de o boală a sistemului nervos central. Paralel cu învățămîntul special, elevii sînt urmăriți din punct de vedere medical de către medici neuro-patologi.

În școlile ajutătoare li se dă elevilor, în 7 ani de învățămînt, volumul de cunoștințe corespunzător primelor 4 clase elementare, precum și o pregătire profesională. În școala noastră, de pildă, pentru înarmarea elevilor cu deprinderi practice s-au creat două ateliere: unul de croitorie și unul de legătorie de cărți.

Clasele cuprind un număr mic de elevi, datorită faptului că profesorul trebuie să îmbine munca în colectiv cu cea individuală. Una din clasele școlii noastre, de exemplu, clasa a IV-a, are 13 elevi. Profesoara acestei clase lucrează de 3 ani cu acești copii. Ea își cunoaște bine elevii, știe cîți prezintă urmările unei meningo-encefalite, cîți au endocrinopatii, cîți au auzul sau vederea slabă. De asemenea, știe care elevi sînt cei mai instabili și care prea lenți, cunoaște problemele educative pe care le ridică fiecare elev. Toate acestea îi dau posibilitatea să aplice metode speciale pentru fiecare elev în parte.

Răbdarea, dragostea de copil, tactul și măiestria pedagogică caracterizează nu numai munca acestei tovarășe, ci și a altor pedagogi din școala noastră. Ei știu că părinții care le încredințează copiii fac aceasta cu toată încrederea, convinși că și din acești copii vor fi pregătiți oameni utili societății noastre. Folosind din plin în predare materialul didactic, pedagogii se străduiesc să-i facă pe elevi să cunoască realitatea înconjurătoare, să ajungă a o percepe conștient, să-și precizeze reprezentările, să-și dezvolte atenția, spiritul de observație. La clasele întîia se acordă o atenție deosebită dezvoltării la copii a percepțiilor vizuale și auditive. De asemenea, cadrele didactice se preocupă de dezvoltarea vorbirii, lipsa esențială a copiilor oligofreni. Pedagogii cunosc bagajul de cuvinte, defectele de pronunțare, caracterul atenției și mobilitatea fiecărui copil în parte și, pornind de la aceasta, caută să le dezvolte cît mai mult vorbirea.

În munca cu copiii noi am constatat că ei nu vorbesc nu atît pentru că nu pot vorbi, ci pentru că nu au ce vorbi. Plecînd de la aceste constatări, ne-am gîndit să folosim căi cît mai variate pentru a dezvolta gîndirea copiilor și, implicit, vorbirea lor. De aceea, în clasă, în recreații, la masă, în desfășurarea vieții de internat le punem în față sarcini care să-i facă să gîndească. De pildă, elevii care fac de serviciu la bucătărie trebuie nu numai să recunoască legumele, ci să știe și cum se numesc și cum se cultivă acestea.

De asemenea, pedagogii noștri stărue să nu existe în școală elevi care vorbesc „mutește". În acest scop ei îi pun în situația să-și motiveze orice acțiune, să exprime ceea ce gîndesc.

Manifestările culturale organizate în școală contribuie în mare măsură la dezvoltarea vorbirii copiilor. Copil care pînă mai ieri erau timizi și nu știau să vorbească, ori vorbeau greu, au reușit, prin participarea la diferite manifestări artistice, să pronunțe clar multe cuvinte. Din fiecare succes obținut, noi verificăm cît dreptate avea A. S. Makarenko cînd ne recomanda să ne apropiem de copii „cu o ipoteză optimistă".

Succesele obținute pînă acum în munca instructiv-educativă se datoresc în mare parte și faptului că educatorii desfășoară o activitate susținută și perseverentă. Ei îndrumează cu pricepere munca independentă pe care elevii o efectuează în orele de meditații și se preocupă îndeaproape de întărirea disciplinei în școală. De asemenea, ei urmăresc cu perseverență să educe la elevi dragostea față de muncă, față de patrie, simțul estetic, o comportare civilizată.

Pedagogii din școala noastră se preocupă să-și ridice necontenit nivelul pregătirii profesionale. Ei participă cu regularitate la ședințele ce au loc în cadrul cercului pedagogic, unde se dezbat probleme specifice școlii noastre. Tot pentru desăvîrșirea măiestriei lor pedagogice s-au organizat lecții deschise, inter-asistențe la lecții și schimbul de experiență cu cadrele didactice de la alte școli ajutătoare, cum sînt cele de la Fierbinți și Galați. De un real folos pentru îmbunătățirea muncii cadrelor didactice a fost și cursul de perfecționare pe care l-a organizat Ministerul Învățămîntului la Cluj.

Pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice de la școlile speciale Editura didactică și pedagogică trebuie să se preocupe mai departe de editarea manualelor speciale pentru școlile ajutătoare, de traducerea lucrărilor de specialitate ale defectologilor sovietici.

Întrucît localul școlii noastre nu este corespunzător ca spațiu, este necesar ca secția de învățămînt să ia măsuri pentru mărirea capacității lui.

Cu încredere în puterea educației, cu convingerea că nici un efort nu este zadarnic, colectivul didactic din școala noastră se străduiește să lucreze cu perseverență pentru îmbunătățirea continuă a muncii din școală.

EMIL FEDER
directorul școlii ajutătoare din București

Să participăm activ la combaterea dăunătorilor livezilor și pădurilor

Studierea plantelor și animalelor nu se poate face numai în cadrul lecțiilor de științe naturale. În școală trebuie să se folosească diferite forme de activitate care dau elevilor posibilitatea de a face observații directe, de a studia plantele și animalele în mediul lor natural. Una din aceste forme o constituie participarea elevilor la acțiuni obștești care, pe lîngă că le dau prilejul de a cunoaște natura, au și un însemnat rol educativ. De pildă, odată cu sosirea primăverii, elevii pot participa cu succes, sub conducerea cadrelor didactice, la lucrările de combatere a dăunătorilor.

În anul trecut, multe școli au adus un aport însemnat în această acțiune. Astfel, elevii școlilor de 7 ani din comunele Vînătorii Mici și Udeni, raionul Crevedia, au distrus ouăle fluturelui stejarului pe o suprafață de 15 ha. de pădure. Și elevii din comunele Băniceștii, Perișor și Morunglav, din regiunea Craiova, au adus o contribuție importantă la acțiunea de combatere a dăunătorilor, iar pionierii și școlarii din regiunile Oradea și Timișoara au distrus ouăle și omizile de pe sute de hectare.

Dintre toți dăunătorii, cei mai primejdioși în momentul de față sînt fluturele stejarului și nălbarul. Împotriva lor se organizează campanii susținute, la care elevii școlilor noastre trebuie să participe în mod activ. Este necesar ca, înainte de a începe această acțiune, cadrele didactice să dea elevilor unele indicații în ceea ce privește înfățișarea dăunătorilor ce urmează să fie combătuți.

De exemplu, nălbarul (Aporia crataegi) este un fluture cu aripile albe, străbătute de nervuri negre. Corpul lui este negru, acoperit cu peri de culoare cenușie. Ou este galben, lucios și piriform. Omida matură are 4-5 mm lungime. Pe spate are 3 dungi brune, longitudinale. Partea ventrală și cele laterale sînt de culoare cenușiu-deschis. Corpul omizilor este acoperit cu păr fin. Pupa este de culoare galbenă, cu pete negre și albastre.

Omizile iernează în cuiburi făcute din 2-3 frunze uscate. Aceste cuiburi rămîn pe pomi și atîrnă de niște fire subțiri, mătăsoase. Primăvara, omizile ies din cuiburi și se hrănesc la început cu muguri, apoi cu frunze. În unii ani apar atît de multe omizi, încît livezi și chiar bazine pomicole întregi rămîn complect desfrunzite.

Cel mai ieftin și cel mai eficace mijloc de combatere a nălbarului constă în adunarea și distrugerea cuiburilor în care iernează omizile. Adunarea cuiburilor poate fi făcută sau cu foarfeci speciale de omizit, sau cu o prăjină prevăzută cu o crăpătură la unul din capete, sau chiar cu mîna liberă. Cuiburile adunate trebuie neapărat distruse sau arse, pentrucă altfel omizile pot ieși din iarnă nevătămate. Omizitul trebuie făcut în toate livezile și pe pomii de pe marginea șoselelor, deoarece altfel, cînd apar fluturii se răspîndesc din nou, prin toate livezile.

Pentru ca aceste acțiuni să fie pe deplin reușite, ele trebuie pregătite și organizate cu o deosebită grijă. Profesorul de științe naturale, învățătorul sau instructorul superior de pionieri care conduce acțiunea trebuie să se documenteze temeinic, să se consulte cu tehnicienii agricoli și silvici, să studieze bibliografia necesară, pentru ca apoi să poată trece la pregătirea elevilor. Este necesar ca pedagogii să le vorbească elevilor despre importanța acestei acțiuni pentru comună, raion și chiar pentru țara întreagă. Trebuie să li se descrie insecta respectivă, modul cum ea atacă plantele folositoare, momentul în care trebuie efectuată combaterea cu mai mare eficacitate, principiul pe care se bazează combaterea și, în sfîrșit, modul practic de combatere, acțiunile concrete pe care trebuie să le îndeplinească copiii.

După executarea lucrării este recomandabil să se facă aprecieri asupra modului cum s-a lucrat, să se scoată în evidență elevii care au muncit conștiincios.

Lucrînd în felul acesta vom obține rezultate bune din punct de vedere economic, elevii își vor lărgi și adînci cunoștințele de științe naturale, vor dobîndi noi deprinderi practice. Aceste acțiuni obștești contribuie la educarea elevilor în spiritul dragostei pentru muncă, în spiritul dragostei față de patrie.

OLGA BRAGA

Cronica EVENIMENTELOR EXTERNE

Consolidarea relațiilor sovieto-suedeze

Vizita oficială la Moscova a primului ministru al Suediei, dl. Tage Erlander, tratativele duse între primul ministru al Suediei și conducătorii Statului Sovietic, schimbul deschis de păreri care a avut loc au dus la o înțelegere mai profundă a punctelor de vedere ale celor două părți în problemele discutate și constituie o însemnată contribuție la consolidarea relațiilor de bună vecinătate dintre Uniunea Sovietică și Suedia, la întărirea păcii.

Tratativele sovieto-suedeze au confirmat odată mai mult spiritul de prietenie și bună vecinătate care caracterizează relațiile dintre cele două state. Baza acestor relații o constituie năzuința comună spre pace a Uniunii Sovietice și a Suediei. Este demn de remarcat că de aproape 150 de ani Suedia n-a mai participat la războaie. Astăzi ea duce aceeași politică de neutralitate pe care a dus-o atît în perioada primului cît și în cea a celui de al doilea război mondial. Oficialitățile suedeze numesc politica externă a țării lor o politică externă „fără alianțe". Această politică corespunde intereselor poporului suedez și se bucură în același timp de sprijinul tuturor popoarelor iubitoare de pace întrucît ea contribuie la slăbirea încordării internaționale.

În cadrul schimbului de păreri de la Moscova, partea suedeză a declarat că Suedia duce politica ei tradițională de neparticipare la alianțe pe timp de pace, în scopul menținerii neutralității în caz de război, în cadrul obligațiilor ce-i revin ca membră a O.N.U., și că această politică externă corespunde nu numai intereselor Suediei, ci este de natură să contribuie la relațiile pașnice și de prietenie în această parte a Europei.

Este ușor de înțeles de cîtă simpatie și sprijin se bucură năzuințele și eforturile de pace ale Suediei în Uniunea Sovietică — țara care are cele mai mari merite în promovarea unei politici de pace și colaborare internațională — precum și în țările de democrație populară. Partea sovietică la tratativele de la Moscova a declarat că U.R.S.S. va respecta, ca și pînă acum, politica de pace și neparticipare la alianțe pe care o duce Suedia.

Atît partea sovietică cît și cea suedeză au subliniat că țările respective sînt interesate să contribuie la slăbirea continuă a încordării internaționale și la dezvoltarea colaborării pașnice între popoare pe baza principiilor consfințite în Carta O.N.U., care cuprind, printre altele, respectarea independenței și suveranității statelor membre, neagresiunea și neamestecul în treburile interne. Cele două părți au declarat că sînt gata să sprijine năzuințele constante de a se obține în O.N.U. rezultate practice, atît în ce privește reducerea generală a armamentelor și efectivul forțelor armate, cît și în ce privește interzicerea armei atomice și controlul precum și lărgirea colaborării internaționale în folosirea pașnică a energiei atomice.

În ultimii ani se dezvoltă cu succes legăturile economice și culturale dintre U.R.S.S. și Suedia. În decembrie 1955 a fost semnat acordul comercial pe anul 1956, prevăzîndu-se lărgirea schimbului de mărfuri. Cu prilejul tratativelor de la Moscova s-a constatat că cele două țări sînt interesate în dezvoltarea continuă a schimburilor comerciale reciproce. Acordul cu privire la colaborarea dintre serviciile de salvare a vaselor naufragiate, încheiat în 1954 și ulterior extins, constituie un exemplu de bună colaborare între cele două țări. Zilele trecute a fost semnat un acord cu privire la comunicațiile aeriene, care permite ca în viitorul apropiat să se stabilească între Moscova și Stockholm comunicații aeriene directe.

S-au lărgit în mod îmbucurător și legăturile științifice și culturale între U.R.S.S. și Suedia. În 1955 zeci de delegații sovietice alcătuite din oameni de știință și cultură, tehnicieni, sportivi au vizitat Suedia, iar delegații suedeze au vizitat Uniunea Sovietică.

În cadrul tratativelor de la Moscova părțile s-au declarat întru totul de acord că turneele ansamblurilor artistice, vizitele delegațiilor și grupurilor de experți tehnici în diferite domenii, schimburile sportive și turismul pot întări într-o măsură considerabilă relațiile și pot duce la creșterea înțelegerii între cele două popoare. S-a ajuns la o înțelegere ca organele de stat ale celor două țări care se ocupă de problemele contractelor culturale cu străinătatea să contribuie în mod corespunzător la dezvoltarea schimburilor în aceste domenii.

Cele două părți au ajuns la o înțelegere ca în viitorul apropiat să se analizeze, între altele, următoarele proiecte concrete: schimbul de lucrători calificați în domeniul cercetărilor științifice, în primul rînd în cel al medicinei, al științelor naturii și științelor tehnice; cheltuielile vor fi suportate de țara gazdă; accesul lucrătorilor științifici la arhivele și bibliotecile țărilor respective; lărgirea schimbului de literatură și publicații între instituțiile științifice și culturale ale celor două țări. Partea suedeză și-a exprimat dorința de a trimite o delegație de experți care să studieze organizarea învățămîntului superior în U.R.S.S., iar partea sovietică și-a exprimat interesul pentru un studiu similar al pregătirii cadrelor tehnice în Suedia. Acorduri concrete privitoare la aceste proiecte de schimburi se vor realiza pe calea diplomatică.

Au mai fost discutate și alte probleme. Schimbul de păreri deschis în problema relațiilor sovieto-suedeze, precum și în probleme internaționale generale care afectează interesele celor două țări s-a dovedit deosebit de util.

Consolidarea relațiilor de bună vecinătate între Uniunea Sovietică și Suedia corespunde nu numai intereselor popoarelor celor două țări, ci și celor ale tuturor popoarelor iubitoare de pace din lumea întreagă.

A apărut
REVISTA DE PEDAGOGIE

Organ al Institutului de științe pedagogice din R.P.R., nr. 2, februarie 1956.

În cuprins:

STANCIU STOIAN: Activitatea Institutului de științe pedagogice și sarcinile lui pentru dezvoltarea științei pedagogice în R.P.R.

ION BERCA: Formarea cîmpului de citire la elevi în perioada abecedarului.

ION STAN: Cum am dezvoltat limbajul elevilor cu ajutorul lucrărilor scrise.

ZENAIDA G. STILOS: Studierea adjectivului și îmbogățirea vocabularului elevilor la limba rusă în clasa a V-a a școlilor noastre.

★ ★ ★: Progresul tehnic și școala.

★ ★ ★: Un moment însemnat în istoria învățămîntului francez.

★ ★ ★: În legătură cu alcătuirea lucrării „Studierea ținutului natal la cursul de geografie R.P.R." pentru „Lecturi pedagogice".

GH. M. CONSTANTIN: Cîntece din folclorul copiilor.

I. I. G.: Robert Alt — Caracterul progresist al pedagogiei lui I. A. Komenski.

D. CHELARU: Pădagogik.

G. M.: Ședința consiliului științific al Institutului de științe pedagogice.

B. I.: Prima sesiune științifică a Institutului de științe pedagogice.

I. B.: Învățămîntul politehnic în școlile de la sate, în dezbaterea Academiei de științe pedagogice din R.S.F.S.R.

★

Revista de pedagogie apare lunar. Abonamentele pe anul 1956 se fac la oficiile poștale de la orașe și sate, factorii poștali și secțiile de difuzare a presei. Faceți abonamente pe un an. Abonamentul anual — lei 36.

Redacția și administrația: București, str. Spiru Haret nr. 12. Telefon 4.24.00; 4.52.31. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.